

DEBRECZENI UJSÁG

Előfizetési ára egész évre 36 pengő, félévre 18 pengő, negyedévre 9 pengő, egy óra 3 pengő, egyes szám ára hétköznap 12 fillér, vasárnap 24 fillér.

HADUDFOLD
KER. POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség, kiadóhivatal és apróhirdetések felvételi helye: Plac-utca 56. szám (Vármegyeháza mellett).
Telefon: 21-90, telefon este 10 órától: 23-48. szám.

(TRIANON 18.) 1937 OKTÓBER 29.

PÉNTEK

XLI. ÉVFOLYAM, 246. SZÁM

Várjuk meg a végét

A Tiszántúli Református Egyházkerület közgyűlése után elementáris erővel jelentkezett egy hang a debreceni sajtóban, amely a leigáztatásból való felszabadulás lelkenedező hangján számol be arról, hogy „Debrecenben feltámadtak az ősi hitvallók, a nagy gályarabok utódai, akik vétőt kiáltottak az emberi tekintély, az erő, sőt az erőszakosság ellen”.

Ezekkel a súlyos szavakkal jellemezték azt a szavazást, amely szerdán, az egyházkerületi közgyűlésen egy indítvány elfogadása, vagy elvetése körül zajlott le. Bizony való hogy úgy érezzük, hogy ez a beállítás kissé erőltetett játék a szavakkal, mert nem volna szabad a gályarabok, ősi hitvallók emberfeletti küzdelmeit, sokszor vértanúsággal járó szenvedéseit egy kalap alá helyezni egy egyházi tisztség betöltésének hétköznapi eseményével. Hiszen ezek a hitvallók a maguk korában valóban egyházuk szabadságáért, hitelveik, eszméik érvényesüléséért, a kálvinizmus gondolat szabadságáért szenvedtek a megpróbáltatások súlyos keresztjét.

Mind a mai napig nem tudtuk, hogy Magyarországon az egyház szabadságát bárhonnán jövő veszedelem fenyegette volna és szerdán zajlott volna le éppen Debrecenben egy olyan történelmi jelentőségű esemény, amelyen kolosszális összecsapás történt volna az egyház szabadságát béklyóba verni akaró nyilt, vagy titkos erőkkel, s ez a megütközés azután mindnyájunk megkönnyebbülésére a zsarnokság leigázásával végződött volna. Ismétljük, minderről nem tudtunk, de állítjuk most a Tiszántúli Egyházkerület közgyűlésén bekövetkezett események után is, hogy amúlylaltal, csodálkozással dörzsöli a szemét mindenki, hogy felocsúdjon egy családka káprázatból: hát tényleg olyan katasztrófális végveszélyben forgott a református egyház szabadsága, vagy sokkal helyesebben kifejezve, jelentkezett-e a leghalványabb kísérlet is arra, hogy az egyház mindenekfelett való szabadságát csak egy fűszállal is guzsba akarta volna kötni valaki?

Bizony minderről fogalmunk sem lehetett, de nem is volt senkinek nemcsak a laikus közönség körében, hanem az egyház alkotó és aktív tagjai között sem, akik pedig hivatásukból kifolyólag kell, hogy érdeklődjenek az egyház szabadságának védelmében. Ha tehát nem volt ok, nem volt guzsbakötő, akkor nem lehetett kitől és miért megmenteni az egyházat, akkor nem lehetett legyőzni sem ilyen nemlétező ellenséget.

Az az esemény pedig, amely szerdán, az egyházkerület közgyűlésében történt, két elvi álláspont összeütközése volt csupán, semmiféle külső, vagy belső veszedelem,

tekintély, vagy erőszak nem volt schol a láthatáron. Mert Maklár Károly püspök, báró Vay László főgondnok csak nem jelentenek veszedelmet a reformátusságra. Kép telenség volna még feltételezni is, hogy az a püspök, akit az egyházköztség titkos szavazatainak impozáns többsége emelt a püspöki méltóságba, vagy az a báró Vay László akit az elhunyt nagy püspök, dr. Baltazár Dezső éppen a református egyházi élet terén értékelt érdemeiért hívott a főgondnoki méltóságba, — ne az egyház egyetemes érdekeit nézné és szolgálna.

Mert semmi másról nem volt itt szó az egyházkerületi közgyűlésen, mint arról, hogy Uray Sándor egyházkerületi lelkészfőjegyzővé történt választása kapcsán a szavazatbontó bizottság működése ellen felbuzzás adatott be, valamint egy kérelem Uray Sándor főjegyzővé választásának megsemmisítése iránt.

Ennél a tárgysorozati pontnál dr. Vásáry István indítványt nyújtott be és abban kérte, hogy a megerősítés kimondása előtt a választási eljárás egész menetének kivizsgálására öttagú bizottságot küldjenek ki. Tudvalevő, hogy Uray Sándort jelentős abszolút szótöbbséggel választották meg egyházkerületi főjegyzővé. Ebből most a fellebbezők csak néhány szavazat szabálytalanságát kifogásolták. Egy választásnál mindig előfordulhatnak olyan momentumok, amelyek az ellenpárt részéről panasz tárgyát képezheti. Ettuttal is ez történt néhány esetben, amely azonban az abszolút szótöbbség számárányát akkor sem befolyásolhatja ha a panaszok helytállóknak bizonyulnak.

Hogy a panaszok kivizsgálást nyerjenek, az éppúgy érdeke a megválasztott főjegyzőnek, — sőt elsősorban neki, mert ezzel a sutogásoknak el kell némulni, — mint ahogyan érdeke a peticionáló félnek, — ebből tehát kizust csinálni túlzás volna. S hogy az egyházkerület ama tekintélyes részének, amely a megerősítés mellett foglalt állást, ugyanez a cél lebegett a szemé előtt, mutatja az, hogy a vizsgáló bizottság tagjainak megválasztásánál tartózkodott a szavazástól, ezzel is tanujelét kívánván adni annak az előzékenységnak, hogy egyhangúlag azok kerüljenek a vizsgálóbizottságba, akiket az indítványozó fél javasolt.

Nem kétséges tehát, hogy az egyházkerület elnöksége, amelyben a püspök és a főgondnok természet-szerűen kölcsönös összhangban dolgozik együtt, — a vizsgálat elé akadályt nem gördített, legfeljebb azon merülhetett fel vita, hogy a panasz tárgyává tett néhány szabálytalan szavazat amúgy sem befolyásolná a végeredményt, tehát a Vásáry által benyújtott indítvány nincs arányban az elérni kívánt céllal. Mindenesetre győzött a legmesszebbmenő óvatosságot képviselő

MUSSOLINI:

a béke feltétele a bolsevizmus eltávolítása és a békeszerződések revíziója

A Duce hatalmas békeszózata a fasizmus 15.-ik évfordulóján

Csütörtökön reggel zászlódíszbe öltözött Róma, az „Örökváros”. Ekkor ünnepelte Itália népe a Marcia su Roma és vele együtt a fasiszta-uralom tizenötödik éves jubileumát. A hatalmas aranyú ünnepségre a világ minden részéből megjelentek a diplomáciai élőköléségek.

Az idei évfordulót, amely a fasiszta uralom 15. évének befejezését jelenti, Olaszország különös fényvel ülte meg. Növelte az ünnepélyességet az is, hogy az idei évfordulón részt vesz a másik nagy nemzeti forradalom vezérének, Hitlernek helyettese, Hess Rudolf is a német küldöttség élén.

álláspont: hogy ennek ellenére előbb vizsgáltsanak ki az esetleg megtámadható szavazatok is.

Igy is történt. De ha mi és minden objektív ember, nem vonjuk kétségbe az indítványozó jószándékát, épúgy nehéz volna ezt a jószándékot megvonni az előadói javaslatlalt is, — annál kevésbé, mert az előadó maga köztudomás szerint nem Uray pártján volt. Ha tehát így leegyszerűsítve találjuk fel ezt a kérdést, akkor nyilvánvalóvá válik, hogy az egyház szabadsága ezuttal sem forgott a legszemernyibb veszedelemben sem. Mert azt bizonyára nem fogja feltételezni senki sem Uray Sándorról sem, — ha történetesen ellenfele került volna be a főjegyzői tisztségbe, róla — hogy mindketten ne a legodaadóbb készséggel és rátermettséggel szolgálnak egyházuk érdekeit. Most tehát mi a teendő: nyugalmammal megvárni a vizsgálat végét.

Messzebbmenő konzekvenciát — ehhez a szavazáshoz fűzni felesleges volna. Mint ahogy céltalannak látjuk politikai vonatkozásokat felfedezni ebben a merőben egyház-kormányzati ténykedésben. De éppen, mert örömmel konstatalható, hogy a debreceni túlólad részéről most már a meggyőződés hangján ismerik el Darányi Kálmán szocialis népi politikájának eredményeit és mivel támogató készségüket is bejelentik, ebben a hangban és megnyilatkozásban mindenesetre a

Pontban 11 órakor érkezett meg az ünnepély színhelyére Mussolini miniszterelnök, hogy elmondja beszédét, amelyet fél 12 órakor az olasz rádióon kívül több külföldi rádióállomás — köztük a magyar rádió is — közvetített.

A Duce megérkezése után csakhamar felharsant kétezer kürtből az ünnepély megnyitását jelentő kürtszó. — Utána megint hosszú, percekig tartó lelkes ünneplés következett, amely csak akkor ült el, amikor a zenekar a Giovinezát kezdte játszani. A Giovinezza elhangzása után a Duce megkezdte beszédét.

Nemzeti Egység magába olvasztó erejét látjuk. Ha még aztán számitásba vesszük, hogy a mult keserűségei után fájó sebeik gyógyítására is találnak már enyhítő irt, talán eljuthatunk odáig, hogy végre ez az elválasztó ok is kiküszöbölhető a helyi politikából. Debrecen köztvéleménye csak helyesléssel fogadja ezt a jobbra igazodást, s ha az elindulás öszinte, ne féljenek, hogy ezért neheztelésben lesz részük. — Elvégre, ha ók személy szerint csak báró Vay Lászlóra haragudnak, ez is érthető emberileg, igaz, hogy következtetések tévesek, hiszen báró Vay László és Darányi Kálmán politikája között egy szemernyi eltérést sem lehet felfedezni. Ha azonban ók a módszerekben találtak különbséget, mi minden „malicia” nélkül tudomásul vesszük azt. —

Ilyen különbség például és utoljára az, hogy a politikai életben szokásos kanyarodás útján lassanként ók jutnak el oda, hogy igazat kénytelenek adni még báró Vay Lászlónak is, aki viszont nyílegyenesen halad a maga útján, — amely tökéletesen egyezik a kereszttyén nemzeti alapon álló Darányi kormány célkitűzéseivel.

Végezetül folyamatba tett vizsgálatról lévén szó a leghelyesebb álláspont csak egy lehet: várjuk meg a végét. Az eredmény nyilvánosságra hozatalakor azután esetleg még alkalmunk lesz visszatérni a kérdésre, — addig azonban magunk részéről lezárjuk a vitát.

A Duce beszéde

— Bajtársak! — mondotta a Duce. — Most tizenöt éve, hogy ezekben a napokban nemzetünk életében mérhetetlen fontosságú történelmi esemény történt. A fasiszta csapatok, miután legázolták a szociálgkommunizmust, közvetlen és közvetett cinkosaival együtt és miután nemes vérüket ontották Olaszországért, Rómába vonultak, hogy ledöntsék egy politikai osztályt, amely a demokráta liberális parlamentáris musban testesült meg, amely már nem állott feladata magaslatán. 1932 október 28-án kezdődött meg a fasiszta forradalom és 15 év alatt uralmi rendszerre vált. Ez az uralmi rendszer egyre jobban egygyéforrt az erős és megújított olasz néppel, amelynek megtámadása bárki számára kockázatos vállalkozás volna.

— Az emlékezés mai napján büszke örömmel állapíthatjuk meg, hogy ez alatt a történelmi időszak alatt nagy dolgokat vitünk végbe, amelyek csúcspontjukat a római birodalom feltámasztásában érték el.

— Örülünk annak, hogy Hitler kancellár a mai napra Rómába küldötte legjobb barátainak egyikét, Hess Rudolf bajtársát és több más benső munkatársát, akik harcossai és sebesültjei voltak a nagy háborúnak és a forradalomnak egyaránt. Itteni jelenlétük a müncheni, mecklenburgi és berlini felejthetetlen napok után azt bizonyítja, hogy a két rendszer közötti együttműködés egyre szorosabbá és a két

nép közötti barátság egyre mélyebbé válik.

— Bajtársak! Nektek, mint fasiszta vezetőknek, jól kell tudnotok, hogy a vezetőben százszorososan meg kell lennie azoknak az erényeknek, amelyeket a fasisztáktól megkövetelünk. Ezek az erények pedig örökké a következők maradnak: kötelességtudás, áldozatkészség és teljes önzetlenség.

— Most hallottatok és veletek együtt az egész világ hallotta mozgalmunk félelmetes számait. De ezeknél a számoknál is fontosabbak azok a milliók, amelyek ezek mögött állanak mindenre készen.

— Az utóbbi napokban hírek terjedtek el arról, hogy egyes ügynevezett közvélemények hogyan vélekedtek az olasz kormány nemrégben tett pénzügyi intézkedéseiről. Ezeket a vélekedéseket mi csak mosolyogva hallgathatjuk. A tény az, hogy maguk az érdekeltek ezeket az intézkedéseket a legtökéletesebb figyelemmel s őszinte megértéssel fogadták — és ez másként nem is lehetett.

— Minket nem lehet ilyen mosolygató mértékkel mérni. A fasiszta Olaszországban az állam parancsol a tőkének! Akik azonban kimennek azokba az országokba, amelyeket a demokrácia „halhatatlan” elvei boldogítanak, azok azt tapasztalhatják, hogy ott viszont a tőke parancsol az államnak.

„Szükséges, hogy a német nép visszanyerje helyét az afrikai nap alatt”

— Bajtársak! Mi legyen az a jelszó, amellyel belépünk a fasiszmus lizenhatodik esztendejébe? Ez a jelszó ebben az egyszerű szóban foglalható össze: „A béke”. E szóval sokan éltek és sokat éltek vissza az úgynevezett reakcionárius nagy demokráciák részéről. Amikor azonban mi, férfiak, akik harcoltunk és akik készek vagyunk ma is harcolni, ajkunkra vesszük ezt a szót, akkor ez visszanyeri igazi mély és ünnepélyes értelmét.

— Hogy ez a béke tartós és eredményes legyen, feltétlenül el kell távolítani Európából a bolsevizmust. Szükséges továbbá, hogy revidéálják a békeszerződéseket bizonyos kiáltó és képtelen záradékait! Szükséges, hogy olyan nagy nép, mint a német, visszanyerje az őt megillető helyet az afrikai nap alatt. Szükséges végül az, hogy Olaszországot békében hagyják afrikai birodalmában, amelyet vére hullatásával és saját erejével szerzett meg, anélkül hogy csak egy négyzetcentiméterrel is érintette volna mások birodalmát.

— Bajtársak! Emeljétek magasra zászlótokat a római nap fényében. Ez a zászló nemcsak egy eszmének, elméletnek és forradalomnak, hanem egy egész századnak, a fasiszmus századának a zászlója!

Mussolini beszédét számtalanszor szakította félbe a tömeg egetverő éljenzése és helyeslése. A beszéd után is percekig ünnepelte a tömeg Mussolinit.

Berlin, október 28. Hitler ve-

európai kultúráért és európai békéért teendő erőfeszítéseink érdekében.”

Róma, október 28. A lapok közlik Franco tábornoknak Mussolini miniszterelnökhez intézett következő táviratát:

„A Marcia su Roma 15. évfor-

dulóján Excellenciádnak és fellegetes bajtársainak üdvözlémet és jókívánságaimat küldöm mind a magam, mind pedig azoknak a spanyoloknak nevében, akik harcolnak a barbárság ellen a földközítengeri civilizáció védelmében.”

Huszonötezer pengőt szavazott meg a Ház Gömbös Gyula siremlékére

Megkezdődött a munka a parlamentben

Budapest, október 28. A képviselőház csütörtöki ülésén Sztranyavszky Sándor házelnök indítványozta, hogy a Ház a Gömbös Gyula emlékét megörökítő 25.000 pengővel járuljon hozzá. A Ház a javaslatot elfogadta.

Ezután Gergelyffy András előadó ismertette a városi számvevőségi törvényjavaslatot, melynek az a lényege, hogy ezental a törvényhatósági jogú és a megyei városok

számvevőségi szolgálatát állami tisztviselők látják el.

Drobnai Lajos a javaslat ellen, vitéz Svoij Kálmán a javaslat mellett szólalt fel s rámutatott arra, hogy az autonómia kérdését nem befolyásolja, ha a számszék állami, vagy városi. Malaitz Géza és dr. Horváth Zoltán a javaslat ellen beszélt, míg Brogly József a javaslat fontos értékére mutatott rá.

A Ház legközelebbi ülését ma délelőtt tíz órakor tartja.

A Kormányzó 48 személyes herendi evőkészletet küldött ajándéknak Hitlernek

Berlin, október 28. Hitler vezér és kancellár ma fogadta Sztolyai Döme berlini magyar követet, aki átnyújtotta neki Horthy Miklós kormányzó ajándékát, egy 48 személyes evőkészletet, amelyet a herendi porcellángyárban készítettek. Hitler szívélyes szavakkal köszönte meg az ajándékot és Horthy Miklós

Kormányzó szívélyes figyelmességét. A művészeti szempontból is igen értékes evőkészlet viszonzása annak az ajándéknak, amit Hitler küldött a Kormányzónak az ezévi májusi berlini gépkocsi kiállítás alkalmával: egy Mercedes Benz gépkocsi alakjában, amely a német gépkocsiipar egyik mesterműve volt.

Lázár Andor igazságügyminiszter búcsúztatta a nyugalomba vonuló Oswald Istvánt és Degré Miklóst

A Kúria palotája csütörtökön délelőtt a szokottnál is ünnepélyesebb külsőt öltött. Ünnepi ülést tartott a legmagasabb bírói fórum abból az alkalomból, hogy Oswald István, a Kúria elnöke és Degré Miklós, a Tábla elnöke nyugalomba vonult. Az ünnepi ülésen Lázár Andor igazságügyminiszterrel az élen megjelent az igazságügyminisztérium főtisztviselői kara, valamint a többi bíróságok elnökei, alelnökei, a főügyészség és ügyészség képviselői.

A Tábla ünnepi ülését Degré Miklós nyitotta meg, utána Lázár Andor igazságügyminiszter meglehangú beszéde következett, melyben méltatta a nyugalomba vonuló Degré elnök a büntetőjogi tudós művelőjének pályafutását, majd átnyújtotta a Kormányzó által adományozott elsőosztályú érdemkeresztet. A bírói kar nevében Alföldy Dezső üdvözölte Degré Miklóst, majd pedig Sztrache Gusztáv főügyész mondott búcsúbeszédet. Az üdvözölő szavak elhangzása után Degré elnök hálás szavakkal köszönte meg Lázár Andor miniszter elismerő szavait s kijelentette, hogy bármily fájdalmas is búcsú, de 47 évi munkásság után szép emlékekkel távozik helyéről. A Tábla elnöki ülése után kezdődött meg a Kúria ülése, ahol folytatódott az ünnepelés. Dr. Oswald István, a Kúria elnökének megnyitó szavai után felolvasták a legmagasabb kéziratot, amely szerint az elnök október 31-ével nyugdíjba vonul. Ezután Lázár Andor igazságügyminiszter méltatta dr. Oswald István hervadhatatlan érdemeit, majd dr. Török Géza másodelnök és dr. Finkey Ferenc koronaügyész mondtak beszédet. Dr. Oswald István az üdvözlésekre nagy beszédben válaszolt.

Tüzelőanyag

kedvezményes beszerzése **5% engedmény** közalkalmazottak, frontharcosok, nyugdíjasok, hadirokkantak részére.

Nagyobb vételnél és csoportos megrendelésnél külön kedvezmény. Csoportokat összeállítunk.

Csoportos megrendelés útján házhoz szállítva

teljesen hamuvá égő **borsodi szén** már P 2⁶⁰-tól

magas hőértékű **salgótarjáni szén** pedig P 3²⁰-tól

Megrendelhetők az összes tüzelőanyagfajták

Püspöki palota II. udvar jobbra.

Szentgyörgyi Albert szegedi egyetemi tanár a C. vitamin felfedezője kapta az orvostani Nóbél-díjat

Elsőnek Hóman Bálint gratulált a világraszóló kitüntetéshez

Budapest, október 28. Hóman Bálint kultuszminiszter Stocholmból Beznák Aladár egyetemi tanár útján kapott értesítést arról, hogy Szentgyörgyi Albert dr.-nak a szegedi egyetem kémiai nyilvános rendes tanárának ítéltek oda az orvostani Nóbél-díjat. A magyar tudóst ért nagy elismeréshez Hóman miniszter elsőnek gratulált meleghangú táviratban Szentgyörgyi Albertnek.

Szentgyörgyi Albert orvos, egyetemi tanár Budapesten született 1893 szeptember 15.-én. Pozsony, Prága, Berlin, Hamburg, Gronin-

gen, stb. egyetemeken tartott előadásokat 1918-29 között. Az 1928. évet Amerikában töltötte. 1930-ban a szegedi egyetem vegyészeti intézetének lett az igazgatója.

Kutatásai az állati és növényi szövet légzésének, illetve oxidáló mechanizmusának felderítésére vonatkoznak, amely kutatásokkal kapcsolatban felfedezte a c. vitamint. A C. vitamin hiánya a skorbutot okozza, amely a hajók és utazók régi veszedelme. Súlyos bőrvérzések, hémulásokból áll, amelyek halálosak lehetnek. A C. vitamin savi természetű erős oxigénkötő

szénhidrát. E vegyületet Szentgyörgyi Albert 1928-ban az állati mellékvesében és növényben fedezte fel. 1932-ben paprikából nagy mennyiségben sikerült előállítania. A C. vitaminnak sejt mérgezésben van fontos szerepe.

A kiváló tudós nyilatkozott a sajtónak s elmondotta, hogy kutatásai során különösen az amerikai alapítványok biztosították számára a tudományos búvárkodást. Egyébként december 10.-én megy Stockholmba átvenni a Nóbél-díjat.

BÁNYAY JANOST EGYHANGLAG VÁLASZTOTTÁK A REFORMÁTUS FÖGIMNAZIUM TANÁRAVÁ

A tanárválasztó küldöttség a gimnázium magyar-német szakára titkos választással 12 szavazattal Bányay János eddigi kisegítő tanárt választotta meg. Bányay János megválasztása után nyomban letette a hivatali esküt, akéhez Maklár Károly püspök a következő beszédet intézte:

— Ritka megtiszteltetés az, amikor az egyházkerület tanárválasztó küldöttsége teljes bizalommal és egyhangúlag megválaszt egy tanárt. Ne feledkezzen meg erről a bizalomról és ne feledkezzen meg arról a sok-sok évszázados tradícióról, amely a Kollégium évszázados falaihoz fűződik. Legyen hasznos ápolója ennek az évszázados tradíciónak. Bányay János meghatottan hallgatta a püspök beszédét, majd a következőkben válaszolt:

— Minden tudással azon leszek, hogy ezt a megtisztelő bizalmat hasznos, rendes munkával háláljam meg.

VITA ISTVÁN KIRÁLY NAPJANAK MEGÜNNEPLÉSÉRŐL

A tanárválasztás után a tárgysorozat több kisebb pontját tárgyalta le, amelyet minden hozzászólás nélkül elfogadtak. Dr. Rácz Albert ismertette a békébánati egyházmegye felterjesztését, amely I. István király napjának megünnepléséről szólt. — Gönczy Béla lelképásztor hozzájárulásában elismerte a király nagyságát, de mégis aggályosnak találta ezt a napot hivatalos ünneppé nyilvánítani. Álláspontja szerint a napot nemzeti ünneppé

A Tiszántúli református egyházkerület közgyűlése megszavazta augusztus 22-ének István király emléknappá nyilvánítását

A tiszántúli református egyházkerület csütörtökön reggel 9 órakor folytatta rendes közgyűlését a Kollégium dísztermében. Maklár Károly püspök megnyitó beszédében bejelentette, hogy báró Vay László egyházkerületi főgondnok, világi elnök, másirányú elfoglaltsága miatt nem jelenhetett meg a közgyűlésen és így az elnöki tisztséget Kulin

Imre egyházmegyei gondnok tölti be.

A folytatólagos közgyűlést az egyetemes konventi leiratok tárgyalásával kezdték. Ezek között a konvent felhívja a püspökök figyelmét, utasítsák az egyházmegyéket, hogy augusztus 22-én minden református templomban emlékezzenek meg a lelképásztorok az első magyar királyról,

I. Istvánról.

Az egyetemes konventnek a reverzális kérdéséről szóló leirathoz elsőnek Bakó László szegedi lelképásztor szólott hozzá, aki kérte az egyházkerületi közgyűlést, hogy a kormánytól hasson oda, hogy a reverzális törvényt eltöröljék.

Porzolt István esperes kijelentette, hogy a reverzális kérdésben arra kell törekedni a lelki gondozás terén, hogy a reformátusoknak is megfelelően köttessek a reverzális. Tudomása szerint vannak titkos reverzálisok.

Bakó László indítványa oda irányult, hogy állítsák vissza a reverzális kérdésében a régi állapotot, amely szerint a fiúgyermek az apa, a lánygyermek az anya vallását kövessék. A közgyűlés az indítványt elfogadta.

Ma először!

Magyarország legnépszerűbb írójának CSATHÓ KÁLMÁNNAK vigjátéka:

AZ EN LÁNYOM NEM OLYAN

Filmre írta: NÓTI KÁROLY.

(Harmónia-film)

Főszereplők:

Tolnay Klári, Turay Ida, Gombaszögi, Ráday, Rajnay, Kabos, Rózsahegyi és Gózon,

a HUNGÁRIA filmszínházban.

Fox világhíradó:

Előadások: 5, 7, és 9 órakor.

AZ APOLLOBAN

Ma bemutató!

Budapest nagy sikere! GARY COOPER új izgalmas filmje:

„A lázadók kapitánya”

(PARAMOUNT film)

Előadások: 1/2 5, 1/2 7, és 1/2 9 órakor.

FOX világhíradó!

kellene nyilvánítani, hogy egyik egyház érdekeit se sértse.

A felszólalás körül nagy vita keletkezett. Juhász Nagy Sándor emlékeztetett arra, hogy Baltazár Dezső püspöksége alatt az volt a tiszántúli egyházkerület álláspontja, hogy református egyházunkban csak egy ünnep lehet, ahol az örök Istent dicsőíthetjük, de földi embert nem. Ha megalkuvók leszünk, akkor a lavína megindul és elsodorja a református egyházat.

Dr. Erdős József veszedelmesnek tartja azt, hogy az egyetemes konvent kiadta rendelkezését Szent István napjának istentisztelet keretében való megtartására. Ha törvényt akarunk alkotni, tájékoztatni kell a református közvéleményt. Mi tudjuk, hogy kit hogyan kell megünnepelni. Ezt a pontot vegyék le a tárgysorozatról, de ha a többség úgy akarja, én is beleegyezek.

Szentpéteri Kun Béla: Isten jóvoltából megmaradtunk ezen a helyen, ahol vagyunk, azonban István királynak köszönhetjük, hogy áttértünk a keresztény hitre.

Vásáry István itt alig hallhatóan közbeszólt. Maklár püspök figyelemeltette a közbeszólot, hogy ne zavarja az előadót.

Szentpéteri Kun Béla azzal fejezte be beszédét, hogy emléknappá kell nyilvánítani István király napját a reformáció emlékünnepének mintájára.

Vásáry István felszólalása után Juhász Nagy Sándor kérte, hogy a közgyűlés tegye magáévá a békésbányai egyházmege indítványát. Mielőtt az indítványt elfogadták volna, Maklár Károly püspök szólalt fel.

Maklár Károly püspök felvilágosításai

Emlékezem szerint egy évvel ezelőtt került szóba az egyetemes konventen a Szent István napi istentiszteletek kérdése. Én mint a Tiszántúli Református Egyházkerület elnöke, azt mondtam, hogy az egyházkerület egységében bízva magam nem merek nyilatkozni a kérdésben. Ugy véltem a kérdést megoldani, hogy kérdést intéztem az egyházkerület 11 espereséhez és 11 gondnokához körlevélben, amelyben megkérdeztem az egyházak véleményét. A válaszok be is érkeztek és a Bihar érmelléki egyházmege kivételével minden egyházmege belement István király napjának nemzeti ünnepévé való nyilvánításába. A tüz egyházmege kijelentette, hogy felekezeti érzékenységük megsértése nélkül hozzájárulnak, hogy István király napját nemzeti ünnepévé nyilvánítsák.

Maklár Károly beszéde után a közgyűlés úgy határozott, hogy a békésbányai egyházmege indítványát magáévá teszi és az országos zsinat elé terjeszti.

Az indítvány értelmében István király napját augusztus 22.-re emléknappá nyilvánítják.

Dr. Rácz Albert ezután a Heves-nagykunsági egyházmege felterjesztését ismertette. Az egyházmege azt kifogásolja, hogy a debreceni főigazgatósnál hét katolikus és két református tisztviselő működik és a népoktatási osztálynál egyetlen református tisztviselő sincsen. Az egyházmege szerint Debrecenben, ahol a reformátusságnak a zöme lakik, református tisztviselőket kell alkalmazni, mert azok jobban ismerik a viszonyokat. Az egyházkerületi közgyűlés a felterjesztést tudomásul vette. Ezzel a délelőtti közgyűlés 1 órakor véget ért, folytatását 3 órára tűzték ki.

A REFORMÁTUS FÖGIMNAZIUMBAN LESZALLITJAK A TANDIJÁT

Délután a közgyűlés megnyitása után több kisebb ügy tárgyalása után a gimnáziumi tandíj leszállítása a tárgyalás keretében került sorra. A nem protestáns tanulók tandíját egyszeres összegre szállították le, majd az angol nyelvet tanuló diákok tandíjának leszállítására került a sor. Eddig ugyanis azok, akik angol nyelvet tanultak 80 pengő helyett 100 pengő tandíjat fizettek. A közgyűlés elhatározta, hogy a jövő-

ben egységesen 80 pengőben állapítja meg a tandíjat.

Harsányi Pál esperes kérte a közgyűlést, hogy missziós célokra szavazzanak meg egy fillér adót, hogy a református misszió jobban kiépülhessen, dr. Ferenczy Károly a nyíregyházi Kálvineum igazgatója rámutatott arra, hogy éppen a békésbányai egyházközösségben, ahol a legnagyobb a szegénység, szükség van a misszióra áldozni, mert ott a missziós munkások olyan talajra találhatják hol érdemes a kérdéssel foglalkozni. Kolozsváry Kiss László szintén támogatta az indítványt, —

amelyet az egyházkerületi közgyűlés magáévá tett.

Debrecen sz. kir. város és a Tiszántúli Református Egyházkerület nyomdavidálatának kérelme került ezután sorra. A nyomdavidálat ugyanis új gépeket akar beszerezni, amely 121.000 pengőbe kerül. Erre a célra a nyomdának százezer pengő rendelkezésére áll, 8.000 pengő pedig az elavult gépek eladásából kapnak. A hiányzó összeget az egyházkerületől kérik. A közgyűlés hosszabb vita után megszavazta a kért összeget. Több kisebb ügy tárgyalása után a közgyűlés este fél 9 órakor véget ért.

Előléptetéseknél a tűzharcosokat egyenlő fél mellett előnyben kell részesíteni

— mondotta Röder Vilmos honvédelmi miniszter a véderő bizottság ülésén

Budapest, október 28. Darányi Kálmán miniszterelnök hatalmas szezonyító beszéde a politikai kampány alaphangját a béke és tevékeny munka jegyében adta meg. Ennek következménye máris jelentkeznek. A képviselők érdeklődését ezidőig főleg három kérdés költi le. Epedig a zugsajtó megrendszabályozására tervezett intézkedés és a tűzharcos javaslat, végül pedig a választójog ügye.

A zugsajtó megrendszabályozására készített törvényjavaslatot már a szerdai minisztertanács tárgyalta. Így benyújtására legrövidebb időn belül sor kerül. A javaslat szövegét még nem publikálták, azonban három irányban tartalmaz intézkedéseket. Egyikben kötelezően kimondja, hogy a röplátok és a sajtótörvény alapján időszaki lapok fogalma alá nem eső engedély nélküli, folyamatosan megjelenő sajtótermékek a terjesztést megelőzően kötelesek a sajtórend-

szeli példányokat a királyi ügyészséghez beszovaltatni. A másik pont szankciókat tartalmaz, felelőssé teszi a beszovaltatás elmulasztásáért a nyomdát, a cselekményt vétségé minősíti, fogházbüntetés kiszabásával, ismétlődés esetén erőteljesebb megtorlást tesz lehetővé. A törvényjavaslat harmadik intézkedése a bírói eljárás gyorsításáról tartalmaz rendelkezést.

A javaslat intézkedéséről szóló hírek egyelőre még csak magánvéleményeknek tekinthetők, de politikai körökben megnyugvással fogadják ezeket.

Hosszabb vitára lehet számítani a tűzharcos javaslatnál. A Nemzeti Egység Pártjának tűzharcos csoportja szerdán tárgyalta a javaslat új szövegét, gróf Tarkách Tolva József elnöke mellett. A tanácskozáson résztvett Röder Vilmos honvédelmi miniszter, aki nagyszabású beszédet mondott.

Röder Vilmos nagy beszéde

— A kérdést honvédelmi feladatnak tartom. — mondotta a miniszter. — Ami az erkölcsi és anyagi elismerés egymáshoz való arányát illeti, habozás nélkül kijelentem, — mint ismételtén tettem — hogy az erkölcsi elismerést helyezem előtérbe. Nem azért, hogy olcsó védekezési eszköz legyen kezemből egy hiányosnak látszó, vagy valójában hiányos törvényjavaslattal szemben, hanem azért, mert 1914-ben, amikor megindultunk, a magyar katona nem kérte, mit fog ezért kapni s ma is meg vagyok győződve arról, hogy az a fiatalság, amely mögöttünk van, nem a paragrafusokat nézi, ha arra van kerülve, hanem a magyar katona és magyar ember lelkét adná bele abba, hogy hazáját megvédje.

Ami az anyagi előnyöket illeti, ebben a tekintetben természetesen határt szab nemcsak az ország gazdasági helyzete, hanem határt szab az a körülmény is, hogy két igen erős tényező befolyásolja ebben a tekintetben azt, amit adni szeretnénk s amit tudnánk. Az egyik a mögöttünk feltörő magyar fiatalok. Ennek helyét adni elsőrendű honvédelmi kötelességünk, ezekről a helyekről anyagilag is gondoskodni elsőrangú kormányfeladat. A másik — ha ugyanezek a jövőbe pillantunk — azokban az igen súlyos feladatokban rejlik, — nem a hadsereg, hanem a honvédelem szempontjából, — amelyek a mai Európában a mai magyar hazára igen súlyosan nehezednek. Ha tehát nem tudunk elmenni az anyagi elismerésnek addig a határáig, amelyet talán jogos igénynek kell elismerni, ez a két tényező az, amely kezünket ebben a tekintetben megköt. Azokkal a kívánságokkal, amelyek a törvényjavaslat nyilvánosságra jutása óta a közvéleményben felbukkantak, egész terjedelmükben foglalkoztam. Ilyen sok, sokszor önként értelemző kívánsággal szemben nem a törvényjavaslat hivatott arra, hogy minden kívánságot elintézzon, mert attól tartok, hogy ezáltal maga a tűzharcos eszmé elhomályosodnék a kis anyagi részletekben. Nem a törvényjavaslatban fogjuk

ezeknek a kérdéseknek egy részét megoldani, hanem mint eddig, kormányrendeletekben, honvédelmi miniszteri, vagy pedig szakminiszteri rendeletekben.

Van még egy tényező: ez maga a társadalom. Tudom, hogy a magyar társadalom anyagi áldozatkészsége sok irányban van igénybe véve, hogy nem lehet mindig újabb igényekkel fellépni, mégis rá kell mutatnom arra, hogy egész Európában — két államot kivéve —

a társadalom az, amely a tűzharcosokat elsősorban megsegíti. Tehát mint miniszter azt az írat vélem követni a jövőben a törvényjavaslat remélhető életbeléptetése után, hogy a magyar társadalom is az érdekképviseletekkel karöltve a honvédelmi miniszter felügyeleti joga alatt kiveszi a maga részét abban, hogy ennek a tűzharcos társadalomnak azokról a rétegeiről tudjunk gondoskodni, amelyekről törvényben, vagy rendeletben talán már nem tudnánk. Végül nyugodt lélekkel állók ki a törvényjavaslatról, mert annak életbeléptetése után európai viszonylatban is a legelső között leszünk ott, ahol valamit a tűzharcosokért tettek.

amit bizonyít az a sok elismerés, amelyet külföldről már a törvényjavaslat benyújtásakor személyesen kaptam.

A miniszter felszólalását a bizottsági tagok többször szakították félbe tapssal és éljenzéssel, majd beszédének befejezése után lelkesen ünnepelték.

Vitéz Shvoy Kálmán köszönetet mondott a miniszternek a törvényjavaslat benyújtásáért. Homonnay Tivadár szerint a tűzharcosoknak mindenkit meg kell előzniük.

A javaslatot a képviselők pártkülönbesség nélkül elfogadták.

Röder Vilmos honvédelmi miniszter válaszul a felszólalásokra, hangsúlyozta, hogy a törvény anyagi vonatkozású gondoskodásait szociális jelentőséggel is bírának. A felszólalók egyrésze jogosan a falu lakosságáról való gondoskodást emelte ki. Első képviselőházi beszédében — mondotta a miniszter — én vol-

tam az, aki a falu egyszerű fiát oda emeltem, ahová honvédelmi szempontból tartozik. Bizonyos tekintetben szemrehányást kellene tenni, hogy ami ezen a téren eddig a tűzharcosok szempontjából történt, nem méltóztatnak eléggé figyelembe venni. A földirtokreform-törvény teremtette meg az alapot ahhoz, hogy a falu lakossága s azon belül a tűzharcosok előnyben részesüljenek, és földhöz, vagy házhelyhez jussanak. Ez az a széles alap, amely a falu lakosságának s a tűzharcosoknak első alkalmat adta, hogy érdemük bizonyos mértékben kielégülést nyerjenek. A földirtokreform novella ugyancsak kimondta, hogy a földhöz és házhelyhez juttatásnak nem akadályozza az, hogy a mezőgazdasággal foglalkozó jelentkező nem önálló kereső vagy nem önálló, feltéve, hogy katonai szolgálatát híven teljesítette.

A telepítésről szóló törvény kimondja, hogy a vitézrend tagjainak, a hadirokkantak, hűsihalottak s hadigondozottak leszármazottainak is kisbirtokban részesítésre törekedni kell.

Egy 1937. évi kormányrendelet pedig a földhöz és házhelyhez juttatottaknál az általános kedvezményen túl további 25 százalékos kedvezményt biztosít a hadigondozottaknak és vitézségi érmeseknek. Az első gondoskodás tehát megtörtént s ezen messze túlmenni ma nem lehet.

Ami a katonai szolgálat beszámítását illeti, ez csak a nyugdíjas állapotra vonatkozik. Bejelentem azonban, hogy a legelső minisztertanács tárgyaláskor indítványt tettem s határozati javaslat formájában keresztül is ment, hogy előléptetéseknél egyenlő fél mellett a tűzharcosokat előnyben kell részesíteni.

Az ifjúság nem áll szemben a front-harcosokkal, sőt ellenkezőleg, de amikor a front-harcosokra kiterjednek az alkalmazási korhatárt, amikor gondoskodni kell arról, hogy az idős front-harcosok alkalmazásba kerüljenek, ennek határt szab az, hogy a magyar fiataloknak is alkalmazási lehetőséget kell adni. Azt hiszem, hogy ebben a törvényjavaslatban ezeket az érdekeket is össze tudjuk egyeztetni a lehetőleg határáig. Egyenes vonalon akkor haladunk, ha az ellentétek kiegyenlítésére törekszünk.

Végül kijelentette a miniszter, hogy a részletekért a részletes vita során fog válaszolni.

A miniszter szavait a bizottság tagjai élénk helyesléssel s tapssal fogadták. A bizottság ezután a törvényjavaslatot általánosságban a részletes tárgyalás alapjául elfogadta. Legközelebbi ülés holnap délelőtt tíz órakor lesz.

LEZUHANT EGY OCEÁNREPÜLŐ

Páris, október 28. Nair indiai repülő, aki angol repülőgépen mindkét irányban át akarta repülni az Atlanti óceánt, csütörtök délután Franciaországban Forges Les Caux mellett lezuhant és meghalt.

A német kultúrdelegáció tagjai Debrecenben

Zschintzsch birodalmi államtitkár és kíséretének látogatása a debreceni egyetemen, a Déry múzeumban és a többi kulturális intézményben

Csütörtökön előkelő német vendégei voltak Debrecennek és az egyetemnek. A német államkormány kultuszminisztériumának néhány tagja látogatott el Debrecenbe. Ismeretes ugyanis, hogy a magyar és német kultuszminisztériumok között kulturális egyezmény létesült. A magyar és német bizottság kedden délben írta alá Budapesten a német-magyar kulturegyezményt, amelyben az egyetemi, illetve főiskolai tanácserekek, a magyar és német tudományos munkák kölcsönös lefordításának kérdése, magyar lektorátusoknak a német egyetemeken való felállítására és más kérdések kerültek megvitatásra és eldöntésre. A kulturegyezményt aláíró német bizottság tagjai aztán csütörtökön a fővárosból Debrecenbe rándultak le, hogy megtekintsék a várost és főleg a debreceni kulturális intézményeket.

Az előkelő német vendégek délben háromnegyed 12 órakor érkeztek meg Debrecenbe. A csoport tagjai: Zschintzsch birodalmi államtitkár és felesége, Wacker volt államminiszter, Krümer minisztériumi igazgató, osztályfőnök, Zierold miniszteri tanácsos, Burmeister kormányfőtanácsos, Scurla kormánytanácsos és Rosenberg követségi tanácsos voltak. A kíséretükben voltak a magyar kultuszminisztérium részéről dr. Szily Kálmán kultuszállamtitkár, dr. Jalsovitzky Károly miniszteri osztályfőnök, Füley Szántó Endre osztályfőnök, dr. Kultsár István és felesége és dr. Terbócz Miklós miniszteri tanácsosok.

Fogadtatás a pályaudvaron

Az előkelő vendégeket az érkezésükkor a debreceni hivatalos élet és az egyetemi hatóságok képviselői és vezetői fogadták. Ott voltak: Fáy István főispán, dr. Kölcsey Sándor polgármester, dr. Csikesz Sándor egyetemi rektor, a teljes egyetemi tanács tagjai s rajtuk kívül is több professzor, továbbá Lám Dezső rendőr-

főkapitányhelyettes, — Abonyi Gyula államfőnök.

A kocsiból kilépő vendégeket elsőnek Fáy főispán, majd Csikesz rektor és dr. Kölcsey polgármester szíves köszöntéssel és meleg üdvözítő szavakkal fogadták, majd a váróteremben az egybegyűlt közönség előtt dr. Csikesz Sándor rektor németnyelvű üdvözlettel köszöntötte a német kultuszállamtitkárt és a vendégeket.

— Mi, a debreceni Tisza István Tudományegyetem Rectora és Tanácsa, mely tisztelettel fogadjuk Önöket, mint vendégeinket, Nemsokára indul ez a vonat, amelyen érkezni méltóztattak, el kelet fele és alig harminc kilométernyire eléri a trianoni határt, amely több, mint három milliónyi magyar anyanyelvű testvérünket szakított el tőlünk. Debrecen valamikor a nagy magyar alföldnek közepén feküdt s ma határszéli várossá lett. Nemrégben Köln és a majnai Frankfurt csodaszép városa volt hasonló szomorú helyzetben. S mikor ott a fájó szomorúság boldog örömmé változott, itt mi: tiszta színmagyarok együtt örvendeztünk lélekben a német néppel. A mi városunk kisebb az Önökénél, de fájdalomunk nagyobb és annál sóvárgóbb szívvel várjuk a történelmi igazság elértékezését. Mi Önökben nemcsak egy hozzánk barátságos ország küldöttét látjuk, hanem az elfogulatlan kortársakat is, kik tanúbizonyságot tesznek mellettünk, hogy e nehéz sorban Isten segítségével hűséggel állunk szellemi javaink őrhelyén. Isten hozta kedves vendégeinket!

Csikesz rektor szavai után két egyetemi hallgató díszes virágcsokrot nyújtott át a vendég hölgyeknek, majd Zschintzsch államtitkár meghatott szavakkal mondott köszönetet a fogadtatásért, amely láthatóan meglepte az előkelő német vendégeket.

Látogatás a kulturális intézményekben

Az ünnepélyes fogadás után a hosszú autósor a városon végig a Nagytemplom elé hajtatott, ahol a vendégek megtekintették a templom belső részét, majd a Kollégium könyvtárába vonultak, ahol dr. Varga Zsigmond könyvtárigazgató és dr. Kállay Kálmán kollégiumi igazgató fogadták és kalauzolták a vendégeket, akik végig szemlélték

Utolsó napokon

árusítok a régi helyiségemben. November elején

kapu alatti helyiségbe,

a szomszédos Svetits házba, az eddigi trafik helyiségbe költözöm ideiglenesen építkezés miatt.

Néhány napig még finom férfi, flu és gyermekruháimat a szokottnál jóval olcsóbban árusítom a régi helyiségben.

Bartos Géza

a volt Szántó ruha üzlet tulajdonosa.

ték a könyvtár értékes gyűjteményét és anyagát.

A Kollégiumból a Központi egyetemre ment az előkelőség, ahol a feldíszített csarnokban a Kántus a német Himnusz hangjaival fogadta a belépő német államtitkárt és kíséretét, majd felhangzott utána a magyar Himnusz is. Az államtitkár végigjárta az egyetemi épület belső részeit, megtekintette a könyvtárat, a német szeminárium helyiségét, az aulát, a rektori hivatalt, majd az egyetemi orvosi rendelő helyiségét. Ezek után az egész vendégcsereg autókön átment a Klinikára, ahol dr. Neuber Ede professzor vezetése alatt álló bőr klinikát nézték meg, ahol a vendégek nagy elismeréssel és érdeklődéssel szemlélték az egyetem modern és higiénikus berendezését és az ott folyó kiváló orvosi kezelést.

Ünnepélyes bankett a vendégek tiszteletére

Fél 2 órakor az egyetem díszbédet adott a vendégek tiszteletére az egyetemi konyha ebédlő termében, ahol dr. Csikesz Sándor rektor pohárköszöntőben üdvözölte a német államtitkárt és a német küldöttség többi tagjait.

— Mint az egyetem rektora őszinte vendégszeretettel fogadjuk, üdvözöljük a német nép kulturális közigazgatásának magas reprezentánsait. Ez a város évszázadokon keresztül központja volt a magyar reformációnak s ősi főiskolája: a debreceni evangélikus-református kollégium, melyből fejlődött a Tisza István

Tudományegyetem is, e tanévben fennállásának négy századik jubiléus esztendejét éli. Négy száz évvel ezelőtti professzorai Wittenbergben, Strassburgban, Heidelbergben tanultak s attól kezdve sohasem szünt meg a testvéri kapcsolat a németországi és a magyarországi protestantizmus között. Ez a város és ez a főiskola ugyan már az első évtizedekben felelőséte az ágostai hitvallást a helyi hitvallással, de evangéliumi hitvallásához törek hódítás, Habsburg-uralom és római katolikus restauráció üldöztetési és elnyomatási alatt is hű maradt és nem felejtkezett el a lelki szabadság és az igazi tudomány ápolásáról, melyet itt Középeurópa végvárában épen olyan hűséggel őriztek, mint a Königsbergi északkaletra lakó német testvérek.

— Ezt a testvéri összefogást pecsételi meg a német és magyar vitézség nemes emlékezte a világháború alatt s ennek a nemes barátságoknak szellemi téren való kiépítésére kell újra összefogni mind a két nép hű fiainak. Mi magyar alkotmányunk történelmi fejlődésén és hitünk bibliai alapjain állva ősi magyar szellemünk belső törvényei szerint alakulunk zárt egységbe, de készek vagyunk testvéri közfoglásra mindenkivel, aki az élő Isten lélekben és igazságban való imádására készen áll. Készek vagyunk, ha külön menetelünk is, egységesen támadni ezekkel az Isten, az igazi művelődés és a lelki szabadság ellenségeire. Ebben a hitben és bizodalomban kívánom Isten áldását az egész német népre s annak itt megjelent küldöttségeire.

Az ünnepélyes bankett után a német államtitkár és a német küldöttség tagjai dr. Csikesz Sándor és több egyetemi professzor társaságában a Hortobágyra rándult ki, ahol a különösen napsütéses időben valóságos lenyűgözötte a vendégeket a panoráma. Délután még a rövid rendelkezésre álló idő alatt a vendégek a Déry Múzeumot is megtekintették, majd az öt órási vonattal utaztak vissza a fővárosba. A búcsúzásnál ismét jelen volt a fogadtatásnál megjelent előkelőség, akik től szívélyes hangon egy értékes tapasztalatokban gazdag nap emlékével búcsúzott el a német kultúrdelegáció.

Lámpaernyők — rádiók

Az összes 1938-as típusok legolcsóbban kaphatók TASNÁDI KOVÁCS SÁNDOR világítástechnikai és rádiólaboratóriumában, Plac-u. 46. Telefon: 24-34. (Klein divatüzlet mellett.)

A német kultuszállamtitkár és kíséretének tagjai a Kollégium előtt

Hathónapi börtönre ítélték lopások miatt

egy rovottmúltú vámospércsi tolvaj cselédet

Jasznik Julianna vámospércsi cselédleány ez év augusztusában Gelbermann Ignác kereskedőnél volt alkalmazásban. A rovottmúltú cselédleány felhasználta több esetben a gazdája távollétét és alkulccsal felnyitotta a szekrényeket és fiókokat s azokból alig három hét leforgása alatt több mint kétszáz pengő készpénzt és óriási mennyiségű ruhaneműt lopott el. Elvitt huszonegy pár selyemharisnyát, ötvenkét selyem matringot és nagy csomó zsebkendőt, asztalneműt. A lopott holmik legnagyobb részét eladta özvegy Gellér Zsigmond-

nénak, aki ellen ezért orgazdaság címén indult meg a bűnvádi eljárás.

A bűntudat tegnap tárgyalta a debreceni törvényszéken dr. Jankovich Jenő tanácselnök. Jasznik Julianna a tárgyaláson töredelmes beismerő vallomást tett s részben beismerésben volt az orgazdasággal vádolt özvegy Gellérné is. A törvényszék a bizonyítási eljárás lefolytatása után Jasznik Juliannát folytatólagosan elkövetett lopás bűntette miatt jogerősen hathónapi börtönbüntetésre ítélte, míg az orgazda egyhónapi fogházat kapott.

A debreceni tábla is felmentette a miskolci nyilas-verekeedés vádlottait

Annakidején hírt adtunk arról, hogy februárban Miskolcon a nyilaskeresztesek összeverekedtek a szociáldemokratákkal. A Vörösmarthy-utcaán van a nyilasok párt-helyisége. Február 19-én többen — köztük Báthory Gyula, a párt egyik vezető tagja is — a vasárnapi nagygyűlésre készültek elő. Közben egy szociáldemokrata ifjú munkás bement a helyiségbe, ahol a nyilasok ellen lázító röpcédulákat osztott szét. A jelenlevők zúgolódni kezdtek és az udvarra mentek az ifjú munkás után, ahol az összegyűlt szociáldemokraták ütlegelni kezdték a nyilasokat. Báthory Gyula tá-

vozásra szólította fel a verekedőket, mire őt is megtámadták. Ekkor két riasztólővést tett a pisztolyából. Később valamiben megbotlott és elesett. Ekkor megint ütlegelni kezdték. Báthory szorongatott helyzetében még két lövést tett, és az egyik golyó Kopácsi Sándor 15 éves fiú combjába fűródött. A verekedésnek a rendőrség megjelenése vetett véget.

Báthory Miklós ellen súlyos testi sértés bűntette, míg tíz vádlott ellen pedig magánosok elleni erőszak címén indult meg az eljárás. A törvényszék felmentette a vádlottakat. Az ügyet tegnap tárgyalta a deb-

receni ítélőtábla Barankay-tanácsa. A tárgyalásra felvonult mind a tíz vádlott, csak Báthory Gyulát képviselte az közvédő. Hosszú tárgyalás során mind a tíz vádlott hangozta ártatlanságát. A tábla délután 3 órakor hirdette ki ítéletét, mely szerint a törvényszék ítéletét helybenhagyta: Báthory Gyulát súlyos testi sértés büntették, a többi tíz vádlottat magánosok elleni erőszak vétségének vádjá alól felmentette.

Az indokolás szerint Báthory jogos önvédelemből használta fegyverét, s így a Kopácsi Sándor megsebesülését nem lehet felelőségre vonni. A másodrendű vádlottak bünyössége mellett a tábla nem látott kellő bizonyítékokat fennforogni, mert a verekeedés sötétben történt, amikor a résztvevőket nem lehetett felismerni. Az ítélet ellen nem jelentettek be semmisségi panaszt.

LILIAN HARWEY VILÁGHIRÜ FILMCSILLAG ELSŐ LÁTOGATÁSA DEBRECENBEN

Csütörtökön délután 5 óra tájban egy hatalmas DKW jelzésű szürke autó állott meg a Piac-utcai Erdélyi szőnyegház előtt. A gépkocsiból három szállottak ki, közöttük egy feltűnően szép aranyzőke hajú kalap nélküli hölgy aki fekete férfi nadrágot és világos zsemlyeszínű szörme keppet viselt. A szokatlan öltözetben levő hölgy, mint később kiderült, nem volt más, mint a világhíres német filmsztár, aki gazdasztárnak és a komornájának társaságában azért jött Debrecenbe, hogy a hajdúvármegyei Tetétlenbe mintegy két évvel ezelőtt vásárolt birtokának kastélyába szükséges magyar motívumú berendezési tárgyakat megvásárolja. És egyben — meglátogassa azt a magyar várost, amelyhez ezután bizonyára sok apróbb ügyének elintézése fogja kötni.

Lilian Harwey igen kedvesen, — több mint egy óra hosszat elbeszélgetett az Erdélyi szőnyegház tulajdonosával, özvegy Erdélyi Istvánéval, megtekintett mindent, ami a pompásan felszerelt szőnyegházban van, s miután bevásárlásait elvégezte teljes elismerését nyilvánította a fényes üzletben látott különböző szőnyegek szépsége és ol-

csósága felett, majd szívélyes búcsút vett és kíséretével eltávozott. A német filmsztár debreceni tartózkodásának híre percek alatt elterjedt a városban és amikor az Erdélyi szőnyegházból kijött, autójába fel akart szállni, a kíváncsiak egész tömege lepte el az üzlet előtti térséget.

Lilian Harweynak ez volt az első látogatása, de kijelentette, hogy ezután gyakrabban belátogat a jó — öreg hajdú centrumba.

FELAKASZTOTTA MAGÁT A TANYA UDVARÁN EGY CSÖKMŐI FIATALEMBER

Varga András huszonhét éves csökmői gazdasági cseléd, aki az úgynevezett Szénás sziget tanyán lakott, szerdán délután a tanya udvarán egy fára felakasztotta magát. Mire észrevették a tettét és levágták a kötélről, már halott volt. Megindult a nyomozás annak kiderítésére, hogy mi volt az öngyilkosság oka. Az esetet jelentették a debreceni királyi ügyészségnek, — amely megadta a temetési engedélyt, minthogy a halálessétetlenségben bűncselekmény nem történt.

HANGOSFILM A MARSON

(Lélekcseré egy Marslakóval)
Írta: HEGYI ZOLTÁN.

(16)

— Aki tiszta szívből, őszintén szereti magát...

— Köszönöm Árpád — s a férfi kezéhez nyúlt, hogy azt megsimogassa. Görgényi azonban megelőzte és végigsimogatva a lány arcát, két tenyere közé fogta azt. Aztán behúnnya szemét és mélyen sóhajtott.

E sóhajlásban benne volt minden: szerelem, szeretet, részvét, imádat, hódolat, rajongás és megálázkodás. Annyira, hogy a lány is megérezte azt s ijedten nyitotta ki a szemét. Ezek pedig újra elkápráztatták a férfit. Fűrészze szemlélte a szemek ragyogó, fekete, könnyes színjátékát, a kitágult pupillákat s érezte, hogy azokon keresztül behatolt a lány lelkébe örökre, szétválaszthatatlanul...

Hédi most kitépte magát Görgényi karjai közül s ijedten, szomorúan folytatta:

— Nem... nem szabad Árpád... Magának nem szabad hozzászólni, mert minden lépésében látom, hogy szerelmemért az én jó bátyám az életével fizetett. — Azt hiszem, most meghalt, de lehet, hogy csak képzelődöm. Ez sem volna már ért-

hetetlen. Próbálja magát a helyzetembe képzelni: hónapokon keresztül végignézni egyedüli szeretetlem kinszenvedéseit. És ezt a maga nemében páratlan betegséget. Ime, egy ember, aki már sokszor meghalt. Most mikor azt hiszem, hogy tényleg meghalt, mégsem tudom ezt egészen elhinni, mert azt hiszem, hogy újra feltámad, mint eddig is. Mert ha él, nem tudom, hogy hányszor fog még „meghalni”, s melyik az igazi halála; ha pedig meghalt, azt kell gondolnom, hogy holnap újra feltámad s mikor ezt a végleges feltámadást, ezt a végleges gyógyulást várom, rájövök, hogy újra s talán végérvényesen meghalt. — Megőrülök ezek között a dilemmák között! Érzem, hogy megbolondulok!... Nem bírom tovább... nem bírom tovább!...

Leroskadt egy székre. Könnyes zsebkendőjét szorongatta kezében. Görgényi leült melléje és hallgatott. Kezébe fogta Hédi kezét, mintha lelkierőt akarna neki kölcsönözni. Aztán halkán megszólalt:

— Nem alkalmas a pillanat, hogy ugyanígy öntsem ki szívemet én is maga előtt, Hédi. Nem alkalmas ez a hely sem, ez a földi temető, hogy életről és boldogságról beszéljek magának. Nem alkalmasak a szavak sem, hogy szívem helyett beszéljenek s nem alkalmasak a maga érzékzervei sem, hogy felfogják ezeket az erőket: a szívnek, a léleknek ezt a hatalmas energiáját. Mégis fel kell ébresztenem magában egy

biztos tudatot, mely most elaludt a szívében; egy érzetet, melyet egy képzet elfojtott. Pedig ez az érzet nagyon erős volt magában. Érezte, hogy mennyire szerettem az első pillanattól kezdve, amikor megláttam, amikor lényének finom lehellete körülcsókolta szívemet; éreznie kellett, hogy ez a két kar és ez a szív fogják védelmezni és szeretni. Éreznie kellett, hogy igazán szeretni csak az tud, akivel eddig senki sem szeretett! — Hédi!... Egyetlenem!... Legyen a feleségem!...

— Istenem! Add, hogy meghaljak... Nem bírom tovább... Nem szabad... A bátyám... A bátyám az ára!... Ne kínozzon... Én meg akarok halni, mert ő is meghalt. Öljön meg... a szívével...

— Hédi! A szívem meg fogja gyógyítani. Meggyógyítja a maga félénk, szenvedő, meggyötört szívét. Jól tudja, hogy szerettem már akkor is magát, mikor még bátyját nem is ismertem, sőt azt sem tudtam, hogy bátyja is van. Hédi, szeretem...

Leborult előtte.

— Ne kínozzon, — szölte Hédi erőteljesen, — én leszámoltam az életemmel. A bátyám meghalt, én fogom magam alávétetni Rabay kísérletének. Az én lelkem, az én szellemem fog a Marsba menni... és mindenhova... Keresni fogom a bátyám lelkét mindenütt a világhírben. Határozta. Én meg fogok halni!

— Nem engedem Rabayhoz! Maga az enyém és senki sem veszi el tőlem! Megvédem magát magamnak. Hédi! Magáért zúgnak ezek a gépek, magáért festik a fényt e lámpák s ezek a gépek erősítik fel szívem dobbanását magáért! Nem engedem el soha magamtól!

— És ezzel erősen átölelte a lányt, aki mellére hajtotta a fejét, de csak pillanatra, mert aztán kibontakozott a karjaiból:

— Mennem kell. A bátyám hív... Búcsúzom magától. Köszönöm a szeretetét, köszönöm a kegyelmét, köszönöm a szívét. Isten vele Árpád. Bolyongó lelkem sem fogja elfeledni magát soha.

— Hédim! Legyen erős. Előtűnk az élet s én virrasztani fogok maga felett örökké.

— Erős vagyok. Határozta. Megyek. De mielőtt elmegyek, még elmondok valamit magának: Szegény bátyám ugyanazon a problémán dolgozott, amin maga. Én többször meglátogattam őt laboratóriumában, sőt asszisztáltam neki. Egy alkalommal magasfeszültségű áram folytán megsebesült. A Rabay-poliklinikára szállítottam, ahol a professor maga vállalta a gyógyítását. Határtalanan boldog voltam, mert minden orvos lemondott róla, — Rabay az új módszerével a szervi benuulást idegbenuulássá vezette le s így lett a bátyám idegbeteg. És pedig súlyos idegbeteg.

(Folytatjuk.)

HIREK

Hiszek egy Istenben,
Hiszek egy hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában
Amen.

Mentők telefonszáma: 0-4.
Rendőrségi telefonszám: 20-45.

A zugsajtó ellen

A parlamenti ciklus megnyitása előtt Darányi Kálmán miniszterelnök beszédét mondott a Nemzeti Egység Pártjában, melyet politikai és közéletünk kimagasló eseményének kell tekintünk. Esemény ez a beszéd elsősorban azért, mert értéket képvisel a magyar politikában. Veretes minden mondata, igaz és őszinte minden szava. A közvélemény hisz benne s ennél nagyobb értéket ma beszéd formájában nem szervezhetünk a köz nyilvánosságának. Darányi Kálmán pedig nem a szavak embere. Valósággal irtózik az örökös beszédektől. De annál többet eslekedik. Tetteinek nem rendezhet nagy majálisok, mert felfogása szerint minden eslekedet beszél önmagáról. Az a beszéd, amit most a közvélemény olvasott, határozott, bátor és megvalósítható kormányprogramot tartalmaz s éppen ebben van a legnagyobb értéke.

A beszédhöz ki fogjuk ragadni azt a gondolatmenetet, amelyik az ugynevezett szélsőséges mozgólódások és a hivatások magasztalan nem álló sajtótermékekre vonatkozott. Tökéletesen igaza van a miniszterelnöknek, hogy ezen a téren eslekedni kell, mert mindamellett, hogy véleményünk szerint az igazítottak táborába nem oly széles kiterjedésű, hogy komoly nemzeti aggodalmakkal állanak szemben, mégis kormányzati intézkedésekre van szükség, hogy a nemzet életére nézve kártékony jelenségeket még embrionális állapotukban kiirtsuk.

A komoly és hivatásos magasztalan álló sajtó, amikor időről-időre nyilvánosságra hozza gondolatait, kritikáját, hírszolgáltatásait és minden egyéb sajtótényét, háromszor is megrágná azt a gondolatot, amit lenyomat, lelkiismeretén keresztül mérlegeli a nyomtatott betű súlyát, mindig arra gondolva, hogy ma már a sok között is kutató olvasó szeme miként fogja fel az elébe tárt gondolatokat. Amíg mi ezzel a kötelességgel, lelkiismereti mérleggel dolgozunk napról-napra hivatásunkban, azalatt felburjánzott a magyar közéletben az utóbbi időkben egy olyan sajtó, amelyik a maga röpirati termékeivel és zsaroló zuglappjaival a legtagabb lelkiismeret alapján végzi a közre nézve nem kívánatos munkáját. Mi a szabad véleménynyilvánítás álláspontján vagyunk és ezért a szabadsághoz jutni körmünk szakadtáig harcolni is tudnánk. Mégis, amikor a nemzet nagy érdekeit veszélyeztetik egyes tünetek, olyanok, amelyek létezésüket annak köszönhetik, hogy a törvényt ki lehet játszani, mi követeljük legerélyesebben, hogy a Darányi-kormány az ő böles belátása alapján csapjon le az ilyen sajtótermékekre, amelyek nemesek az ország politikai és közgazdasági életére, gazdasági és pénzügyi viszonyaira gyakorolnak káros hatást, de a komoly irányú sajtó sem bírheti meg, hogy nemes feladatukra befurakodjon olyan tevékenység, amelyik veszélyezteti azt a megbeszélést, amit a magyar sajtó kivált magának.

A meghozandó kormányintézkedéseknek olyanoknak kell lenniük, hogy preventív határak legyen. Mindenekelőtt érvényesülnie kell a gyakorlati szempontnak s ezért nagyon helyesen eslekedzik a kormány, ha új jogszabályok alkotására vállalkozik. Minél hamarabb nyújtsa be ezt a törvényjavaslatot, amelyik megakadályozza ezt a kalózkodást közéletünkben, melyet ma a röpirati sajtó-

A debreceni református teológus ifjúság az idén is kegyeletes szívvel ünnepli meg a reformáció évfordulóját

Oktober 31-én van a reformáció emléknappja, amikor a magyar református társadalom ünnepe ül. A debreceni református teológus ifjúság az idén is méltóképpen akarja megünnepelni a nevezetes évfordulót. A műsort már ki is dolgozták.

Oktober 31-én délelőtt 10 órakor úrvacsoraosztásos istentisztelet lesz a Nagytemplomban, utána háromnegyed 12 órakor ünnepély a gályarabok emlékoszlopánál. A műsort a kollégiumi kántus énekszáma vezeti be. Pályadíjnyertes emlékbeszédét elmondja Pataky László IV. éves teológus. Szavalt vitéz Mártha Béla I. éves teológus, a szavaltverseny második díjának nyertese. Végül megkoszorúzzák az emlékművet.

Ezután a Kálvin-Zwingli emléktáblánál folytatódik az ünnepély, ahol a kollégiumi kántus éneke után sor kerül az emlékmű

megkoszorúzására.

Délután 5 órakor gazdag műsorral ünnepély lesz a kollégium dísztermében. Ennek műsora a következő: Énekel a kollégiumi kántus. Megnyitó beszédet mond dr. Erdős Károly egyetemi tanár. Bach J. S.: Aria a G-húron. Előadja Szendy Tihamér hegedűművész, zongorán kíséri Molnár Anna okl. tanítónő. Emlékbeszédet mond Kósa Ferenc kollégiumi szenior. Czeglédy Zoltán és Hermán Tibor teológusok „Ott fenn a csillagok honában...” című szerzeményét előadják: Nyíry József és Rácz János teológusok. Szavalt Szabó Dániel III. éves teológus, a szavaltverseny győztese. Befejezésül a kollégiumi kántus ad elő énekszámot. A kántust Szigethy Gyula ének- és zenetanár vezeti. A délutáni emlékünnepekre belépőjegy nincs. Adományokat köszönettel fogadnak.

termékek és a zugsajtó folytatnak. Ez az intézkedés nem bír elviselni késedelmet, annál kevésbé, mert már régen esedékes. Ezért nagyon bölesen fog eslekedni a Darányi-kormány, ha a köznyugalmat veszélyeztető sajtót mihamarabb megrendszabályozza. Ismétljük, ez nemesek az általános köz érdekében áll, de érdeke a tárgyalagos és becsületes irányú magyar sajtónak is.

— Oláh Gábor beteg. A Fazekas Mihály gimnázium tanára. Oláh Gábor, az országos nevű költő és író a héten megbetegedett. Középfültőgyulladást kapott s emiatt kénytelen a szobát őrizni. A gyengélkedő költőt a tanítványok és a tisztelők aggódo szeretete veszi körül. Ertesülésünk szerint Oláh Gábor állapota örömdetesen javul s pár nap múlva ismét megkezdheti a tanítást a gimnáziumban. A kitűnő költő fáradhatatlan szelleme betegsége idején sem pihen. Oláh Gábor most is állandóan dolgozik és gazdagítja a magyar irodalmat.

Mindszentekre legszebb koszorúk legolcsóbban „Róza” virágcsarnok Kossuth-uca 3.

— A harapós kutya gazdájának esete. A múlt év decemberében az egyik Nagykeréki melletti tanyán Bognár Sándor földbirtokos házőrző kutyája megharapta Kiss Piroška 14 éves kisleányt. Bognár Sándor ellen gondatlanságból okozott súlyos testisértés vétsége címen indult meg az eljárás. A törvényszék annak idején felmentette a vád alól, de az ügyész felebbezése folytán az ügy az Itélőtábla elé került. A tábla Barankay-tanácsa csütörtökön tárgyalta az ügyet. — Bognár Sándor védekezésében előadta, hogy a kutyáról mindenki tudta azt, hogy harapós és csak a sötétség beálltával engedték el. A kutya abban az időben egész éjszaka messze csavargott hazulról és így nem is biztos, hogy a sötét udvaron áthaladó kisleányt az harapta meg. A harapós kutyára szűkség volt, mert arrafelé igen sok a tolvaj és a csempész. A tábla helybenhagyta a felmentő ítéletet.

— Főispánok megerősítése. A belügyminiszter a kormány nevében is megerősítette dr. vitéz Jáky Ferenc Veszprém vármegye főispánját, dr. vitéz Imecs György Szeged sz. kir. város főispánját és Kozma György Csongrád vármegye főispánját ebben az állásukban.

— Az agy, a szem, tüdő vagy szív felé irányuló vértúdulások elhárítására igyék reggelként éhgyomorral egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet. Kérdezze meg orvosát.

— Szerelmi bánatában öngyilkos lett. Nagy Lajos huszonegy éves földesi gazdasági eseléd tegnap délután a szolgálatadója lakásán a mestergerendára felakasztotta magát. Tettét állítólag szerelmi bánatában követte el. Az ügyészség megadta a temetési engedélyt.

— Egy magyar író kitüntetése Csehországban. Franche dr. közoktatásügyi miniszter az október 28-iki nemzeti ünnep alkalmából 11 író és művészt jutalmazott ez évben megjelent műveikért egyenként 5000 csehkoronás állami díjjal. A jutalmazottak között van Darkó István „Égő csipkebokor” című művével. A díjnyertesek megosztása nemzetiségek szerint: 1 magyar, 2 német és 8 cseh.

— Pásztorbottal megverte haragosát és kifiamította a hüvelykujját. Bor Ferenc józsaí gazdálkodó súlyos testisértés miatt került a vádlottak padjára, mert a múlt hónapban, amikor összetalálkozott régi haragosával, Soltész Jánossal és az menekülni akart előle, felkapta Soltész pásztorbottját és azal alaposan megverte a napszámost majd mérgében a hüvelykujját is kifiamította. Bor a tegnapi tárgyaláson beismerte tettét és erőss felindulással védekezett. A törvényszék jogerősen nyolc napi fogságbüntetésre ítélte.

— Kényelmes ruházódás. Nem kell külön utakat tenni, szabadul az eladó rábeszélésétől, saját otthonában zavartalanul válogathat, ha megbízható, tartós szöveteket akar venni. A Trunkhahn posztógyár önnök is szállítja ruháknak angolosan gyártott szingyapjűszöveit közvetlen a gyárból. Kérje költség- és kötelezettségmentesen a mintákat: Budapest, XI., Lenke-út 117.

A közönséget

érdeklí,

hogyan áll a pénzügyminiszter legfrissebb jelentése. Az idel gazdasági év első negyedében az állami igazgatás bevételei 212.3 millió pengőt tettek ki, szemben a múlt év hasonló időszakának 200.5 millió bevételeivel. Nagyon figyelemreméltó azonban, hogy míg minden adó-, illeték- és egyéb bevétel emelkedést mutat, addig a fogyasztási adókban visszaesés jelentkezik. 1936 július-szeptember negyedében 29.833.000 pengő folyt be fogyasztási adókban, ezzel szemben az idén a gazdasági év első negyedében csak 28.236.000 pengő. A fogyasztási adó esikkenése kétségtelenül a fogyasztás visszaesését jelenti, tehát azt, hogy a lakosság jövedelméből kevesebbet tud élemezésre fordítani. Ezt egyébként érdekesen igazolják azok az indexszámok is, amelyek a létfenntartás költségeit mutatják. Egy négytagú család létfenntartási költségének indexe 1936 szeptember 30-án 97 volt, míg 1937 szeptember 30-án már 104-et mutat. Az élelmezés indexszáma a múlt év szeptember 30-án 88 volt, az idén szeptember 30-án pedig 96-ra ugrott fel. Az indexszámok alapján az 1933-as év árait és költségeit veszik 100-zal és ehhez mérik az eltéréseket. Bizony, bizony mindannyian érezzük, hogy tavaly óta nagyon megrágnak az élet...

(c) Korrepetálnak, vizsgára előkészítenek szaktanárokat. Beiratás: Kálvin-tér 11. S. D. G. d. u. 4-6.

— Az egészség a legdrágább kincs! Megbízhatóan anyagokból ne csináltasson műfogát. Műfoga Wipla legyen, vagy semmi! Védjegye M. W. L. Wipla.

— Sértegette a magyar nemzetet, pénzbüntetésre ítéltek. — Palitz György nyiregyházi ácsmester magyar nemzet megbecsülése elleni büncselekmény miatt került tegnap a debreceni törvényszékben a vádlottak padjára. Az volt ellene a vád, hogy ez év júniusában, amikor lekérte az egyik vonatot és differenciája támadt emiatt a vasutal, reprodukálhatatlan kijelentéseket tett a magyar nemzetre. A tegnapi tárgyaláson részben beismerő vallomást tett s a törvényszék nyolcvan pengő pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet ellen a vádlott felebbezett.

— Szentképek, olajfestmények kényelmes havi részletekre is. Antalffy könyvkereskedés Varga-u. 1.

— A birtokvédelmi rendeletek. A pénzügyminiszter a védett birtokok ügyeivel foglalkozó helyi bizottságoknak, valamint az érdekelt hatóságoknak megküldötte a gazdaltározások tárgyában kibocsátott valamennyi eddigi rendelet gyűjteményes összeállítását, amelyben megfelelő utalást tartalmazó jegyzetek világítják meg az egyes rendelkezések közötti összefüggéseket.

— Hirdetmény. Felhívja a város adóhivatal a város adózó közönségét, hogy az 1937. év IV. évfolyamára esedékes együttesen kezelt közadó tartozását 1937 november hó 15. napjáig befizetni el ne mulassza. A befizetés naponként a hivatalos órák alatt a városi adópenztárnál, vagy pedig 31.713. számú postatakarékpénztári befizetési lap útján eszközölhető. A befizetést elmulasztók ellen a határidő lejártá után a hivatal behajtási eljárást indít. Városi adóhivatal.

Vitéz Kovács István főhadnagy temetése

A katonai és polgári társadalom óriási részvétel mellett helyezték nyugalomra a tragikus véget ért és sokak által szeretett vitéz Kovács István főhadnagyt. A pálmákkal díszített ravatalon lévő nehéz bronzkoporsót a gyászoló családon kívül könnyezve vette körül a bajtársak, barátok és résztvevők nagy serege. A gyászszertartást vitéz Huszár Endre alesperes végezte, mely után négylovas gyászhintóra helyezték a koporsót s a díszszázad kísérete és a katonazenekar gyászindulója hangjai mellett vitték a beláthatatlan hosszú gyászoló közönség kíséretében a sírhoz. Itt Uray Sándor kormányfőtanácsos, lelkes búcsúztatta mint pap, barát és bajtárs a vitéz katonát, aki a világháborúban százszor szembentett a halállal, kinek meghasonlott lelke most maga választotta a lelki szenvedésektől megváltó halált. A Himnusz hangjai mellett bocsájtották sírjába a koporsót, melyet nemsokára elborított a koszorúk tömege.

Vitéz Kovács István m. kir. főhadnagy temetésére küldött koszorúk feliratai közül az alábbiakat sikerült feljegyeznünk:

Szeretett Pistánk, találkoznunk! — Téged soha el nem felejtő testvéreid. Fájó szívvel búcsúznunk — Mariska nénéd, Oszkár bátyád. Szeretett Pistánk — Gábor, Julika és Gabi. Csendes pihenést kíván, szeretettel — Mancika, Manci és Janesi. Vizontlátásra drága Pistám! — Róza nénéd. Kedves Pistánk, szeretettel — Eszti néni, Ilus, Sanyi. Utolsó üdvözléssel — a Galgócycsalád. Utolsó üdvözléssel — Sári. Kegyelettel — a volt 39-es bajtársak. Kegyelettel — a m. kir. 6. honvéd vegyesdandár hadbiztoság. Résztétellel — dr. Bodnár Józsefék. Utolsó üdvözléssel — özv. Tóth Istvánné és családja. Szeretettel Pista bácsinak — Sárika. Ésinté résztétellel — Kerékgyártóék. Szeretettel — Bandi, Magda. Soha el nem felejtünk — Mariska néni, Endre bácsi és Bandika. Kegyelettel — a m. kir. 6. honvéd vegyesdandár parancsnokság tisztikara. Drága jó Pista bátyáknak — Ilke és Irénke. Igaz szeretettel — Anci és Jóska. Szeretettel — a Gulyás-család. Fájdalommal — Bözsi. Igaz résztétellel — M. kir. Bocskay István b. e. altisztikara. Kedves Pista barátunknak — vitéz Porfy család. Kegyelettel — a Hajdu vármegyei, Debreceni Vitézi Szék Nyugodj békében — Annus, Annuska, Géza, Viki, Laci. Bajtársunknak kegyelettel — a Bocskay Hajduzred tisztikara. — A temetést a Gebauer-cég rendezte kegyeletes pompával.

Özv. Ecsedi Jánosné, szül. Devay Róza 70 éves korában elhunyt. — Temetése szombaton 4 órakor lesz a Köztemető 2. a. számú ravatalozó terméből. Lakás: Ótmalom-utca 1. szám. Gebauer cég rendezé.

Györfi Gáborné 54 éves temetése Balmazújvárosra való szállítás után szombaton délután 2 órakor lesz. A szállítást és temetést Csűrke Kegyelet temetkezési vállalat Dégenfeld-tér 2. sz. végzi.

Cseke Istvánné Bodnár Terézia református élt 55 évet temetése pénteken délelőtt lesz a Köztemetőben. Lakás: Ondód Fáy dűlő 33.

— Polgár fodrásznál a Gambrius passagében Böske manicűröz. Telefon 26-54.

— A tej termelői árának felemelésére az OMGE és az Országos Mezőgazdasági Kamara mozgalmat indított. Az ár felemelése a tenyésztés fejlődésének is elengedhetetlen következménye. A gazdák azt kívánják, hogy a tej termelői ára az előállítás költségeivel arányban legyen.

— A debreceni és hajdúvármegyei törvényhatósági dalosbizottság művészi és rendezőbizottsága október 30-án, azaz szombaton délután 4 órai kezdettel a megyeháza emeleti tanácstermében tartja együttes ülését, melyen a többiek között a tél folyamán törvényhatóságokként megrendezendő dalosbemutató ünnepségek programjának összeállítására is szerepel. Ezúton is felhívjuk az érdekeltek tagok figyelmét a dalosbizottsági ülésekre, melyekre pontos megjelenést kér az elnökség.

— Hurutos sárgaság fellépésénél az igen enyhe hatású természetes „Ferenc József” keserűvíz lehetőleg mindennap reggel felkeléskor és este lefekvés előtt fél-fél pohárral mennyiségben használandó. — Kérdezze meg orvosát.

— A középfokú mezőgazdasági oktatás. Magyarország agrárállam, mégis a mezőgazdasági középiskolái csekély látogatottságúak és elenyésző népszerűségűek. Természetes kívánság az, hogy a gazda legalább egy fiát gazdáknak nevelje és így adja meg részére az általános műveltséget. Budapesti tudósítónk jelentése szerint a most kiadott statisztikai adatok azt bizonyítják, hogy az öt középfokú mezőgazdasági iskola nem volt zsúfolt, a tanulók létszáma osztályonként 20–30–50 volt. Meglepetést kelt az is, hogy a művelt gazdáknak ebbe az iskolájába kevés gazdagverek jár. A 683 tanuló közül csak 288 gazdaifjú, 395 pedig iparos, kiskereskedő, közlekedési alkalmazott, hivatalnok gyermekei.

— Credo-gyűlés lesz október 30-án, szombat este 7 órakor a róm. kat. polgári fiúiskolában (Varga-utca 4. szám). A gyűlésen dr. Tarján Oszkár HÉV főtanácsos „Három és fél nap a Manrézában” címmel saját élményeit fogja előadni. Faragó László s. lelkész a szervezkedés és az apostoli tevékenység szükségességéről fog szólni. Meghívókat nem bocsájtanak ki, de minden katolikus férfit, vendégeket is szívesen lát a Credo vezetősége.

— Állást akar? Képeztesse ki magát perfekt gyorsíróvá, gépiróvá Naményi Gyorsíróiskolában. Az iskola száznál több végzett növendékét helyezte már állásba hozzáfutató vállalatokhoz, hivatalokba, — irodákba. A tanulás bármikor megkezdhető. (Batthyány-u. 11.)

— Hirdetmény. Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága közhírré teszi, hogy Debrecen város területén október 15-én 1 drb. 3 hónaposnak látszó szőke, kan, fehérkörmű sertés gazdátlanul találtatott. Az állat a város istállójában (Bethlen-u. 39.) van gondozás alatt és amennyiben annak igazolt tulajdonosa a közhírré tételtől számított 3 nap alatt az állat átvétele céljából nem jelentkezik, az 1894: XII. tc. végrehajtása tárgyában kiadott 48000/1894: F. M. sz. rendelet 107. §-ában foglalt rendelkezések alapján 1937. évi november hó 2-án, kedden a heti sertésvásáron nyilvános árverésen fog értékesíteni.

— Íratkozzék be a Naményi Gyorsíró- és Gépiró Iskolába. Tanfolyam után államvizsga, bizonyítvány. Állásközvetítés. (Októberben már négyen helyezkedtek el.) Beiratkozás: Batthyány-u. 11.

Kisipari hirdetések

PAPLAN-VARRODÁM

ALAPITTATOTT: 1909.

Itten készülnek a gyönyörű újmintájú pehely, gyapjú és vattapaplanok. Javítások — villanygépen tisztítottak, portalanítottak.

DEBRECZENY LAJOSNÉ

KOSSUTH-UTCA 11. SZ.

HORDÓCSAPOK,

dugók, kugligolyók. És összes háztartásbéli fűrészek. — Elgondolási szerint, művészesen készit

GEBEL ANTAL

műszertergályos

Kossuth-u. 18. (Pincében)

AZ ELEGANS NŐ

divatszalonja

KECSKES MARGIT.

Simonffy-u. 2/a. I. em. 3.

ELTÖRÖTT

DÍSZTÁRGYAK,

nippek, vázák, stb. javítása szakzerűen, olcsón

BÁRANY RÁDIOHÁZ.

szent Anna-u. 1. sz.

Rádiók, villamosági cikkek olcsón.

VILLANYGŐCSERE- AKCIÓ!

A KISIPART CSAK ÚGY

TUDJUK TÁMOGATNI,

HA VÁSÁROLUNK IS

NALUK.

CSERÉPKÁLYHÁS!

Hanem fűt vagy rossz a cserépkályhája!

MESE ISTVÁN

KÁLYHÁS

olesón megcsinálja.

Új kályhák olcsó árban kaphatók.

Debrecen, Rákóczi-u. 37.

TISZAI PONTY 1 P

616 ponty 1.20—1.40,

rántanivaló —70 P. Beszereshető

PUSZTAYNÁL,

RÁKÓCZI-U. 8. SZ.

FILCKALAPOK

állandóan raktáron.

Alakítások elsőrendű kivitelben készülnek az

ELÁR

kalapszalonban

BATTHYÁNY-U. 13. SZ.

PAPLAN-VARRODÁMBAN...

A legkényesebb igényeket is kielégitem. Ugy pehely, mint gyapjú- és vattapaplan

a legújabb minta szerint készítem, vattáját géppel portalanítom. Jutányos és izléses munka garantálva!

NAGY JULIA

Burgondia-utca 9. sz.

NÉVNAPOKRA,

DISZNŐÖLÉSRE

BOR-

SZÜKSÉGLETÉT

jót olcsón.

Tokajhegyaljai termelői borpincében szerezzék be.

PALOTAYNÁL

Honvéd-utca 31. szám.

A kisipar

legeredményesebb

hirdetése

a

Kisipari hirdetés!

FIGYELEM!

Kripkó Gyuláné női divatszalonját Csapó-utca

73. sz. alól Csokonai-utca 50. sz. alá helyezte

át, ahol újra izléses munka és szolid árak

mellett áll a n. é. hűlgyközönség rendelkezésére

AKAR JOL ÉLNI?

Menjen a Banné utóda

Vig Márton, Csapó-u. 38

étkezdésébe,

hol olcsó árban jól kosztolhat.

Kitűnő magyar konyha.

Bentékezés és kihordás

Reggeli- és uzsonnatávé.

Ne dobja el ócska bútoraít,

hanem vigye

KOLLAR ANDRAS

műbútorasztalos mesterhez, s moderne alakítottassa át.

CSAPÓ-UTCA 17. SZÁM.

(SZINHÁZ-ATJÁRÓ)

TÉLI KABÁTOK,

szmokingok, frakkok és saccó öltönyök, kívánt izlés szerint készülnek

úriszabóságában,

BOLLA KÁLMÁN

HATVAN-U. 1.

(Püspöki palota.)

ANYAKÖNYVI HIREK

Eljegyzések: Tóth István kapus Fülöp-u. 11. — Porcsin Julia u.-olt Balla Ferenc gazdálk. Haláp 33. — Asztalos Erzsébet Haláp 70. Kovács npsz. István-u. 10/b. — Pajzos Erzsébet ugyanott. Varga András fm. Apafa 13. — Kaszás Eszter Csapó-u. 55. Kengyel József cipész s. M. pályi-u. 1. — Nagy Julia Galamb-u. 2. Györi József gazdálkodó Péterfia dűlő 52. — Szabó Irma Csonka-u. 7. Szabó Ferenc malmi munkás — Katonka Margit Uj-u. 10. Hunyadi Gyula egy. altiszt. Csapó-u. 45. — Barta Zsuzsa Kuruc-u. 112. Kiss József fm. Bánk-u. 120. Nyakó Anna ugyanott. D. Pap Elek MÁV munkás Domokos L-u. 26. — Szél Margit H. szoboszló. Sári Imre fm. Hajdúbszermény — Gáti Sára Csapó-u. 70. Balla János fm. Bánk-u. 44. — Virág Julia Bánk-u. 45.

Születések: Szabó Lajos npsz. leánya Jolán Hajdúszámon. Radácsi László gazdálk. leánya Margit Pac 25. Szabó Gyula MÁV asztalos leánya Elvira MÁV Kolónia. Fekete András npsz. fia Mihály Wolafka-u. 7. Gyöngyösi Károly kocsis leánya Gizella Sáránd. Konez József kelmefestő leánya Enikő Vigkedvü M.-u. 14. és 2 törvénytelen újszülött.

Halálozások: özv. Pece Istvánné ref. 64 éves Zöldfa-u. 10. Csanne Istvánné ref. 55 éves Fáy dűlő 33. Dudás György r. kath. 2 hó Malom-u. 33. Hodász Zoltán r. kath. 1 napos Magos György-tér 22. sz. Györfi Gáborné ref. 55 éves Balmazújváros. Szatmári Julia ref. 1 éves Legányi-u. 21.

— Vattay Margit tancsolkolájában november 8-án diák tanfolyam kezdődik. Kossuth-u. 11.

— Szerencsés kimenetelű autókarambol a hajdúnánási országúton. Debreczeni Gyula gazdálkodó és Bárdos Jenő ügyvéd a Tamási-pusztáról hazafelé jövet a Hajdúnánás—Debrecen közötti országúton autójukkal szembe kerültek egy parasztszekérrel, amely szabálytalanul az út jobb oldalán haladt. Eppen amikor egyvonalba értek a szekérrel, odaért egy biciklista is, úgyhogy az autót formálisan a két jármű közé szorult. A soffőr látta a veszélyt s nehogy a biciklistát halálra gázolja, inkább a lovaskocsi felé kormányozott. Az egyik lovat az autósárhányója összetört és a szekér is alaposan megrongálódott. Dr. Bárdos jobbkezén jelentéktelen ütést kapott, míg Debreczeni Gyula, a soffőr és az ismeretlen kerékpáros sértetlenek maradtak. A csendőrség megindította a vizsgálatot, hogy a karambolért kit terhel felelősség.

— Régiségkereskedők fosztották ki a salzburgi székesegyházat. Salzburgból jelentik: A salzburgi székesegyház kincstárában történt lopások — bűnügyben szenzációs fordulat állott be. A rendőrségnek nyomás adatok állanak rendelkezésre, amelyek azt bizonyítják, hogy a tolvaj a nyolcvan éves Reindl sekrestyés, megbízásból követte el tettet; megbízó salzburgi régiségkereskedők voltak. A gyanúsított régiségkereskedők egytől-egyik a rendőrség foglyai. Előkerült a zsákmány legértékesebb darabja is, egy aranyozott feszület, amely a görög művészet remeke és legalább ötven ezer schillinget ér. A sekrestyés nevetésszerű összeget kapott orgazdától és egyelőre rejtejt, hogy mire kellett neki ez a pénz.

IDŐJÁRÁS

A Meteorológiai Intézet jelentése:
 Hazánkban ma a hőmérséklet a déli, délkeleti megyékben 23-25 fokig emelkedett, az ország középső részein meghaladta a 20 fokot, az északi határszélek közelében azonban csak 18-19 fokot ért el, mert a köd még a déli órákig is akadályozta a felmelegedést. Még hűvösebbek voltak az egyes északkeleti megyékben. Miskolcon a sűrű köd következtében csak 12 fok volt a hőmérséklet. A hegyeken zavartalanul érvényesült a napsütés. Dobogókön 18 fokot mértek.

PROGNÓZIS: Gyenge légáramlás, éjjel és délelőtt sok helyen köd. A hegyeken túlnyomóan derült idő, a hőmérséklet nem változik.

Ma a következő gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot:
 „Aranygyal”, Bánó Andor, Piac-u. 50., Piac- és Szent Anna-utca sarok. — „Reménység”, dr. Gödény Sándor, Csapó-utca 22., „Zenede” mellett. — „Boeskey” Lassányi József, Cegléd-utca 22., a Demkével szemben. — „Hungária”, Sz. Szabó Jenő, Vargakert, Szoboszlói-u. 4. f.

BORIS BOLGÁR KIRÁLY FEL AKARJA SZABADÍTANI ORSZÁGÁT A KATONAI KORLATOZÁSOK ALÓL.

London, október 28. Az Ewening News diplomáciai levelezője szerint Boris bolgár király, aki a jövő héten rangrejtve Londonba érkezik Chamberlain miniszterelnökkel s a kormány több tagjával találkozik. A király fel akarja szabadítani Bulgáriát a neuillei szerződés katonai korlátozásai alól. Bulgária ugyanis épp úgy, mint a többi Balkán állam fegyverkezik és törvényesíteni akarja katonai helyzetét.

— Szegedi egyetemi tanár nyerte az orvosi Nobel-díjat. Stokholmból jelentik: A stockholmi Karolina orvosi intézet ma döntött az orvostani Nobel-díjról és azt Szentgyörgyi Albert szegedi egyetemi tanárnak ítélte oda.

— Az Accio Catolica kulturdelutánjai. Mint a múlt évben, az idén is kulturdelutan-sorozatokat rendez az Accio Catolica debreceni csoportja. Az előadássorozat elé nagy érdeklődéssel néz debrecen művelt katolikussága. Az első kulturdelutan ma, pénteken 6 órai kezdettel lesz a piarista gimnázium díszteremében. 6-7-ig dr. Milleker Rezső egyetemi tanár tart előadást „Szent István földje” címmel, 7-8-ig dr. Szunyogh Xavér o. s. b. „Az eucharistia a liturgikus lélekben” címmel ad elő.

— Egy harcos asszony cipősarokkal beverte a fejét egy iskolai altisztnek. Bihary Lajos iskolai altiszt esütörtökön délután vérző homlokka jelent meg a mentőállomáson, ahol elpanaszolta, hogy a József kir. herceg-utca 64. számú ház udvarán egy Kemecseyné nevezetű asszony cipője sarkával fejbe vágta. Bihary Lajost a mentőállomáson elsősegélyben részesítették, majd kiszállították a sebészeti klinikára.

— Kereszttel a szélsőségek ellen. Szolnok város képviselőtestülete esütörtök délután tárgyalta a város 1938. évi költségvetését. Napirend előtt Magyar Albert, a helyi keresztény párt elnöke szólalt fel. Foglalkozott a bal- és jobboldali szélsőségekkel, azokkal az áramlatokkal, amelyek a vallásfelekezetre törnek és hangoztatta, hogy ezekkel szemben a keresztel kellene védekezni. Indítványozta, hogy a közgyűlési terembe mielőbb függesszék ki a keresztet. A képviselőtestület az indítványt egyhangúlag elfogadta.

A japán haderő bekeríti a sanghaji nemzetközi területet

Sikaucsen mellett vereséget szenvedtek a kínai csapatok

Tokió, október 28. A japán csapatok a tatung-i arcvonalon a Kiang-cse hágó elfoglalása után folytatták előrenyomulásukat és elfoglalták Simenkaut. Az Észak-Sansziból előrenyomuló japánok Sikaucsen mellett megverték a kínai csapatokat. A japán csapatok célja Taljuan, amely 76 km-re fekszik Sikaucsen-től.

Sangháj október 28. A japán haderő további hadműveletei az a célt szolgálják, hogy minél jobban ki lehessen aknázni az eddigi győzelmet. Ma délelőtt rendkívül heves csata folyt a Szuceu folyó balpartján Senju község közelében. Te-kintélyes japán haderő nagy erővel megtámadta a kínai védelmi vonalat.

Angol és francia katonai körökben azt beszélnek, hogy a japán haderő be akarja keríteni a nemzetközi engedményes területet, erre vall az, hogy a Keswick Roadtól a Great Western Roadig levő területet záró ágyútűz alatt tartja. Az egyre fokozódó ágyútűz fedezete mellett akar a japán haderő átkelni a folyó északi partjára, hogy azután a francia koncessziós negyed mentén megtámadja a Sanghajtól délre, Nantau körül levő kínai csapatokat.

Tokiói hírek szerint a japán kormány nyilatkozatot hozott nyilvánosságra, amelyben hangsúlyozzák, hogy a sanghaji győzelem még nem jelenti az ellenségeskedés befejeztének közeledtét, mert még igen sok nehézséget kell leküzdeni a helyzet végleges rendezéséig.

SZÍNHÁZ

Lear király

Shakespeare tragédiája a Csokonai-színházban

A nagy angol költő egyik leg-hatalmasabb, legmegrázóbb alkotása a „Lear király”. A gyermeki kapzsiság és hálátlanság komor tragédiáját írta meg ebben a darabban Shakespeare, aki a gőgös és szivtelen Goneril s Regan sötét alakja mellé ragyogó fényességben állította oda az őszinte és nemes szívű Cordéliát. A legmélyebb bölcsesség sokszor bolond, vagy az eszelős öreg király ajkain szóval meg s az ellentétekben van valami fenségesen groteszk és bizar vonás. Shakespeare írói művészete különösen a lelki érzések kivetítésében és a beteg elme nyugtalan háborgásának rajzában produkált utólrhetőtelten.

A Csokonai színház esütörtök este kicsiny, de igen intelligens közönség előtt ujtotta fel Shakespeare remekét. Az előadást maga Horváth Árpád rendezte, aki a lehető legteljesebb „Lear királyt” adta. Ezért aztán kénytelen volt mozaikszerűen tagolni az előadást, amely azonban így is jól pergett. A díszletek érdekesekek voltak s nagy dimenzióikkal nem mindennapi illúziót keltek. A néző érezte, hogy Horváth Árpád egy rendezői

problémát oldott meg, melynek részletkérdéseiről lehetne vitatkozni, de mint rendezői munka a maga egészében érdekes és hatásos.

A szereplők — kisebb zövegbotlásoktól eltekintve — elsőrendű színészi teljesítményt nyújtottak. A címszerepben Kómyes Sándor élete egyik lemélyebb alakításával ragadta el a közönséget. Halassy Mariska Gonerilje csupa önzés és hűgő gőg. Sívó Mária tökéletes Regan, Somlay Julia pedig gyöngéd, finom Cordélia volt. Szabó Imre játéka és beszédén a lélek melege tüzelt át. Alszeghy Lajos bolondja hibátlan alakítás. Kellemes meglepetés Ladányi Ferenc sokrétű, művészi játéka Edgár szerepében. Tanay Emil nagyon jó. Holtversenyben érkezett be vele a legjobbak közé az egyre izmosodó Kamarás Gyula, a férfias Károlyi István, Sárkány Lajos és Herczegh László. Dícsőrelen kell feljegyeznünk Putnoki Gyula, Szabados Ambrus, Kovács László és Székely András nevét is.

A közönség komoly érdeklődéssel nézte végig az előadást és a vastapssal sem fukarkodott. (b. p.)

A színházi iroda jelenti: Olvassa el a napilapok kritikáját a **Lear Király** tegnapi előadásáról! Ma ismét nagy prömier! „Prömierbérlet 5 számban”

3:1 A SZERELEM JAVÁRA!

- 3:1 a szerelem javára: Jurik Ica!
- 3:1 a szerelem javára: Halasy Mariska!
- 3:1 a szerelem javára: Jurik Jules!
- 3:1 a szerelem javára: Pogány Margit!
- 3:1 a szerelem javára: Tanay Emil!
- 3:1 a szerelem javára: Sugár Mihály!
- 3:1 a szerelem javára: Szabó Ernő!

Alszeghy, Herczegh, Lányi, Kamarás, Sárkány, Székely, Szabados, — csupa komikum!

Balaton képbén tenorszólo: Putnoky Gyula.

Férfi vokál kórus! Rendező: Szabó Ernő, dirigál: Csanak!

Szombaton d. u. rendkívül mérsékelt helyárrakkal:

NOTÁS KAPITÁNY.

Sorozatós előadásokban: **3:1 A SZERELEM JAVÁRA!**

A CSOKONAI SZÍNHÁZ HETI MŰSORA

Pénteken este 8 órakor: **3:1 a szerelem javára.** (Sportoperett.) Szombaton délután fél 4 órakor: **Nótáskapitány.** (Operett.)

Ábrahám Pál, Szilágyi—Kellér—Harmath nagy sportoperettje. A Ferencváros világraszóló olasz győzelme új diosóséget szerzett a magyar sportnak. Ez a témája a mulatságos, pompás zenéjű operettnek is.

- Szombaton este 8 órakor: **3:1 a szerelem javára.**
- Vasárnap délután fél 4 órakor: **Sárgapitykés közlegény.**
- Vasárnap este 8 órakor: **3:1 a szerelem javára.**
- Hétlőn este: **Illatszertár.**
- Kedden este: **3:1 a szerelem javára.**
- Szerdán este: **3:1 a szerelem javára.**

Főszerkesztő: Felelős szerkesztő: **Dr. Nagy Imre Benyovszky Pál**

Felelős kiadó: **Alföldi Sajtóvállalat Kft.**

Ügyvezető igazgató: **Dr. Kólya Sándor.**

Zavargások Madridban

Páris, október 28. Madridi jelentés szerint az ostromlott fővárosban komoly zavargások törtek ki, amikor a lakosság megtudta, hogy a köztársasági hadsereg egész osztagai átszöktek a nemzeti táborba. Madrid utcáin szabályszerű csata folyt. A zavargások megismétlődtek, amikor a nemzeti repülők röpcédulákat dobáltak le és közölték, hogy Gijon elesett. A rendőrségre még a Gijon elcsúszásából is tüzeltek. Madrid igen sok negyedében teljes a fejtelenség. A polgári lakosság nem hajlandó a házak elhagyására és a letartóztatások napirenden vannak.

A nemzeti hadijelentés szerint a nemzeti csapatok Asturiában a szerdai napon is többszáz elleneséges katonát fogtak el. A madridi és aragóniai harcokról gyalogsági és tüzérségi tűzharcot jelentenek.

Mozik műsora

Hungária: Az én lányom nem olyan.
 Anolló: A lázadók kapitánya.
 Vígszínház: A 111-es.

BIZTATÓ FORMAT ARULT EL A BOCSKAY CSATÁRSORA A FERENCVÁROS MÉRKŐZÉS ELŐTT

Boeskey—Villanygyár 11:4

A Ferencváros ellen készülő Boeskey esütörtökön délután kétkapus edzést tartott a Villanygyár csapatával. Az edzés háromharmados volt, amelyen a Boeskey győzött 11:4 arányban. Az edzésen résztvett Janszó és Finta is. Különösen a csatársor volt nagy formában. Janszó biztató formát áruult el, de a Ferencváros ellen valószínűleg az Ujpest elleni csapat áll ki. Vasárnap a nagy találkozótól két mérkőzést játszanak le. Egynegyed 11 órakor a Textilgyár a MTK-val, egynegyed 1 órakor a DEAC PMAV-val játszik. A vasárnapi mérkőzések iránt igen nagy érdeklődés nyilvánul meg.

SLAVIA—ADMIRA 2:2 (1:2)

Prága, október 28. A cseh államünnepen a Slavia labdarúgó csapata barátságos mérkőzés keretében 2:2 (1:2) arányban döntetlenül mérkőzött az Admira együttesével.

A KASSAI MARTHONI FUTÓ-VERSENY

Kassa, október 28. A kassai Atlétikai Klub esütörtökön a cseh államünnepen rendezte hagyományos nagy nemzetközi futóversenyét. A 42.2 km-es távon Leliche francia bajnok győzött, míg a magyarok közül Kuzbely, mint a legjobb a 6. helyen végzett. A nemzetek osztályozásában 1. Csehszlovákia, 2. Magyarország.

3836/1937. 46h. szám.

KIVONATOS AJÁNLATI FELHÍVÁS

Kaba község határában lévő esikőnevelési telepen létesítendő istállóépítkezés kőműves-, ács- és lakatosmunkákra. Befejezési határidő 1938. évi június hó 30-án. A tervrajz megtekinthető és az ajánlati iratok az államépítészeti hivatalban (Megyeháza-épület, II. em. 50.) önköltségi áron kaphatók. Beadási határidő 1937. évi november hó 15-én délelőtt 10 óráig.

Bánatpénzlettel nem kívánatlik. Debrecen, 1937. évi október hó 27-én. **M. kir. államépítészeti hivatal.**

Közgazdaság

**ÖSSZEZUGORODOTT
A KESZÁRUPIC FORGALMA**

A keszárupiacon gyengén tartott irányzat mellett szűk keretek között mozgott a forgalom. Az árak egyáltalán nem változtak. Búzából 3000 mázsa cserélt gazdát.

Búza: tiszavidéki 77 kg-os 20.40—20.75, 78 kg-os 20.70—21.05, 79 kg-os 20.95—21.25, 80 kg-os 21.10—21.35, felső-tiszai 77 kg-os 20.40—20.70, 78 kg-os 20.70—21.00, 79 kg-os 20.95—21.20, 80 kg-os 21.10—21.30.

Rozs: pestvidéki 18.70—18.80, más származású 18.80—19.00.

Zab: elsőrendű 16.60—16.70, középminőségű 16.50—16.60.

Tengeri: tiszántúli 14.05—14.15, új 11.10—11.20, egyéb áll. 14.05—14.15, új 10.90—11.00.

Magvak és hüvelyesek: Köles, fehér 17—19, vörös 15—15.50, egyéb 13.50—

14. káposztarepce 31—32, napraforgómag, fehér 21—22, tarka 19.50—19.85, főkmg, nagyszemű 27.50—29.50, kisszemű 26—27.50, kék mák 107—110.

Ferenévárosi sertésvásár. A csütörtöki ferenevárosi sertésvásárra felhajtottak 3077 darab sertést. Előző napi maradvány 328, összesen 3405. Angol hússertésfelhajtás 340 darab. Árak: uradalmi zsírsertés páronként 340 kg-on felül 109—112, szedett I. 106—109, állány 98—102, angol sonkasertés I. 108—112, másodrendű 104—106, márkázott exportzsír 164 fillér kilogrammonként.

Debreceni termény- és takarmánypiac
árak: Búza 19.00—19.60—19.80, rozs 17.50—17.80, árpa 15.50—16.00, zab 15.20—15.50, tengeri ó. szemes 12.50—12.00, tengeri új, szemes 9.70—10.00—10.20, tengeri, csöves 7.80—7.80, lucerna 6.00—6.50—7.00, széna 4.50—5.20, szalma 1.60—1.80, cukorrépa 2.00—2.20, takarmányrépa 1.60—1.80, fehér tők 2.00—3.00.

APRÓ HIRDETÉSEK

Beföltendő állás nőnek

Jó megjelenésű hölgyek, irak ügyöknök felvételnek, Vidéken is. Domb-u. 4. 1196

Üri
és hölgyfodrászatra tanulólányt felveszek. — Nemes Alajosné fodrászmester. 1181

Megbízható
középkorú főzőnőt nov. 1-re felveszek. Rákóczi-utca 10. 1188

Beföltendő állás férfiaknak

Szívógázmotorhoz
gépész azonnalra keresek. Hídegyházi malom. Nagyléta. 1195

Férfiszabószághoz
egy jó nagymunkás felvétetik. — Öry Sándor. Kossuth-u. 11. 1197

Kifutófiú
fűszerüzletbe felvétetik. Gágyár-u. 4. sz. 1184

Felkészített
keresünk 12 hold földre. Értekezni Szent Anna 3. Nagy szücsület. 1183

Állási kereső nők

Könyvelesben,
gyors- és gépirásban, pénztárkezelésben s mindenféle irodai teendőkben jártas tisztviselőnő azonnali belépésre állást keres. Ajánlatot N. V. jelgére a kiadóba kérek. 1146

Bütorozott szoba

Különbejárattal kapualatti bütorozott utcai szoba 1—2 személynek kiadó. Thaly Kálmán-u. 7. I. ajtó. 1192

Különbejárattal
esinos bütorozott szoba 16 pengő. Piac 79. udvarban jobbra. 1201

Bütorozott
szoba azonnalra kiadó egy-két személy részére, esetleg teljes ellátással. Ház-u. 4., 4-ik ajtó.

Csinosan

bütorozott szobához keresek társat. Kellemes, tiszta szoba, olcsó ár. Kilyó-u. 27. keresztút. 1157

Kétszobás

Kiadó két szoba mellékhelyiséggel, kerttel és állattartással azonnal. Lehel-utca 35/b. 1199

Kétszobás
fürdőszobás, első emeleti lakás irodának, rendelőknek alkalmas, kiadó azonnal Piac 75. alatt. 1174

3 és többszobás

Négy szobából
álló lakrész kizárólag üzleti célra kiadó. Csapó-u. 10. sz. az udvarban. 52

3 szobás
lakás központban külön udvarral kiadó. Értekezni dr. Széll, Piac-u. 77. 1198

Ajánlat

Rózsaszínű
futórózsza 30—40 fillér darabja és málnató 100 drb. 2 pengő. Sesztina-utca 4. 1164

Sírfényképezéseket
vállal Berzékai műterme. Piac-u. 38. 1300

Disznótör
a Bagolyvárban szombaton este. Híd-utca 14. sz. Telefon 19—31. 1193

Birsalmacsémét
olcsón kaphatók Sesztina-u. 4. Török Gábornál. 1189

Tiszai ponty

kilója 1 pengő, tiszai csuka kilója 120 fillér. Halesarnok, József királyi herceg-utca 2. Vig-mozi bejáratnál szemben Ny. 1176

Maradékban

finomat és olcsón vásárolhat ruhákra, kabátokra, fehérneműkre stb. dr. Révész-nél, Piac-utca 42. Pannónia-udvarban. 651

Ha elegáns
és szép nyakkendőt akar, úgy forduljon a készítőhöz. Herényóhelyekben és műhelyekben dús választék. Újat készítenek, használtak javítanak. Timár-u. 52. Vargau-sarok. 897

Tűzfifa

legelősebben s legjobb minőségben szerzhető be Kripkó Gyula fakszemeskőnél, Csokonai-u. 50. sz. — Elsőrendű fannaként 3.80-tól. Elsőrendű darabos szén 3.—től. 1065

Zongorarákat
adok akadémiai rendszer szerint kezdőknek és haladóknak. Jutányos tandíj. Kívánatra magyar nótákat is tanítok cigányosan. Kísérletszerkesztéssel Kossuth-u. 39. I. udvari lépcső d. u. fél 2-től fél 4-ig. 134

Használt

bütorokat, ingóságokat, varrógépet, kerékpárt, valamint zálogjegyeket arany, ezüst, és ruhanevelő veszek, eladok, cserélek. Hívásra házhoz megyek. — Kepecs, Simonffy-u. 7. sz. 1023

Különleges

szőlővesszőt, gyümölcsfát olcsón vásárolhat. Piac-utca 66. 1088

Üzlet-műhely raktár

2 üzlethelyiség kiadó. Halköz 3. sz. 1014

Irodának,
műhelynek alkalmas helyiség benyilóval, légfűtéssel nov. 1-re kiadó földszinten a központban. Cím a kiadóban. 1185

Oktatás

Magántanítást
és korrepetálást, latin, görög, német, francia, román, angol, olasz nyelvtanítást vállalok. Simonyi-út 7. szám. 1186

Tanuljon

gyorsírást és gépirást a Naményi Gyorsíró és Gépiró Iskolában. Olcsó tandíj. Állami bizonyítvány. Külön esti tanfolyamok. — Beiratkozás egész nap az Iskola helyiségében (Batthyány-u. 11.) 1176

Élelmiszerek

Kiltunó, zamatos
vámospécsi borok: Asztali 42, Kövidinka 46, Ezerjő 56, Edes ezerjő 70 fillér Wespéry Zoltán termelői borkimérésében, Péterfia-u. 30. sz. 1018

Kereslet

Papírhulladékok,
régirőköveket, folyóiratokat, levelezéseket kilószámra legmagasabban vásárol Kultura antikvárium, Szent Anna 3. 1148

Veszek
használt bútor, varrógépet, zálogjegyet, szőnyeget, irodaberendezést, dísz tárgyakat, mindenféle ingóságokat. Barnáné, Csapó 16. Hívásra jövök. Telefon: 32—11. 810

Butor

Modern
ebédlő, dióteleháló, hármasszékény, rekamé, söberlány, antik íróasztal, asztalok, székek eladása, cseréje. Hatvan-u. 18. 1022

Modern
háló, üvegfal, ebédlő, irodaberendezés, konyha berendezés, szőnyeg eladása, vétele. Dégenfeldtér 6. sz. 999

Női ruha és kabát szövetek

olcsón

Petriknél
Szent Anna-u. 5.

Lakás-és szoba kereslet

Elősebb
magános özvegy nő keres ugyanilyen nőnél üres kis szobát, akinek saját háza van. Ajánlatot „Azonnal” jelgére a kiadóba kér. 1191

Hangszer

Eladó
zongora, nagyon szép, legjobb bécsi gyártmány. Hunyadi-utca 14. Zalogház. 1173

Eladó

teljesen új 2+1 lámpás Orion rádió és egy viselt fekete férfi télikabát. — Megtekinthető 1—2 óra közt lháznál, Piac-utca 10. II. em. I. ajtó. 1064

Antik hegedű,
két darab kályha eladó. Halastó-u. 10. 1078

Zongora-
és vonóhangszerkészítő-műhelyemet Piac-u. 44. alá helyeztem. Lelkiismeretes és szakszerű javítások és hangolások Tonté L. zongora- és hangszerkészítőnél. Zongora eladó. 151

Eladó föld

Elepen
szőlővel hold tanúval, részletekben is eladó. — Deseő, Piac-u. 89. 1187

Eladó ház

Parcellázok
vagyongyárnál ötven ház-helyet. — Nemes Deseő László, Piac-u. 89. 1188

Közműves

vállalok, 25 éves adókedvezményrel. Simonyi-út mentén, megállóhoz közel, rendkívül előnyös ár és fizetési feltételek mellett, esetleg kölcsön-átvállalással eladók. Felvilágosítást ad dr. csányi Farkas Attila ügyvéd, Werbőczy-utca 12. szám délután 5-től 7-ig. 1780

Eladó ház

Péterfia-utca 30. számú ház, vagy abból parcellázva 200 □-61 telek kétszer háromszobás utcai lakással eladó. 1049

Hatvan-u. 41.
számú ház üzletekkel, nagy műhely gyárnak, műhelynek igen alkalmas, kedvező fizetéssel eladó. Kölesnősegélyző. 1076

ELADÓ
Budai Ézsaiás-utca 51. számú 2 szobás, előszobás, kényelmes családi ház. 744

Családi ház
18 évig még adómentes, 448 négyszögöl telken, szőlő és gyümölcsösökkel, 2 nagy szoba, előszoba, konyha, speiz és padfelforróval, alapincézve, jóvízű kúttal, részben teherátvállalással eladó. — Gróf Vecsey-utca 13. sz. Homokkert. 243

Szép
családi ház, 2 szoba, előszoba, konyha, háromfől és egyéb mellékhelyiségek, nagy kerttel, szőlővel eladó. Nőgrádi Mátyás-utca 22. Falóger mellett. 423

Forgalmas helyen,
a nagyállomás mellett, Kései-utca 16 számú ház három lakással és üzlethelyiséggel lakással, mely keresőnek, vagy vendéglőnek igen alkalmas, villany vízvezeték van, kevés pénzért megvehető. Az üzlethelyiség keresőnek kiadó. 369

Eladó ingóság

Önhajtós
jobbkezes betegkocsij eladó. Honvéd-u. 34. 1166

Épületbontásból
tégla, cserépek, ajtók, ablakok, kemény- és puhafagerendák, deszkák, hajópadlók olcsón eladók. Sinay Miklós-u. 38. sz. Rothermere-u. 34. Hatvan-u. 41. 1000

Egy
jókarban lévő férfi fekete télikabát és egy csikos nadrág eladó. — Komlóssy-út 15. sz. 1022

Egy
jó állapotban lévő szmoking öltöny eladó Werbőczy 10. Szilágyi-utca. 1984

Különféle

Bélyeggyűjteményem
magyart eladom egészben, vagy részletekben. Bercsényi-utca 95. 1182

Meghozza a várt eredményt már egy apróhirdetés.
Egyedüli felvételi hely: **Kiadóhivatal Piac-u. 56.**

Eladó föld

Eladó ház

Eladó ház

Eladó ház

Eladó ház

Eladó ház

Eladó ház

Eladó ház

Eladó ház

Eladó ház

Eladó ház

Eladó ház

Eladó ház

Eladó ház

Eladó ház

Eladó ház

Eladó ház